

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĖS
AMERIKA, LDS ORGANŲ DARBININKŲ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK
Copyright

XXXVII. Nr. 35

Redakcija: Glenmore 5-7281

ANTRADIENIS, (Tuesday),

GEGUZĖS (MAY) 13 D., 1952 M.

Administracija: Glenmore 5-7068

10 CENTŲ

AMERIKOS BALSAS TRANSLIUOS LIETUVAI IS EUROPOS

Amerikos Balsas stiprina "Tiesos Vajų": pradėdamas ge-
gužės 15 dieną, pradėdamas tre-
čia kasdienė 15-kos minučių
transliacija į Lietuvą. Transli-
acijos bus daromos tiesiog Euro-
poje, žymiai arčiau Lietuvos.

Nauja programa bus trans-
liuojama 18:45—19:00 valandą
GMT (Grynvičio laiku), arba
21:45 — 22:00 dabartiniu Lie-
tuvos (Maskvos) laiku ir 14-
45—15:00 New Yorko vasari-
niu laiku. Ji bus pteikiama
31, 41, 49 ir 251 metrų bangom-
is.

Programą sudarys žinios ir
komentarai, ypatingai "gelež-
nės uždangos kraštų" naujienas
ir įvykių pačioje Lietuvoje aiš-
kinimas bei žinios iš laisvų lie-
tuvų gyvenimo plačiajame pa-
saulyje. Tai vis žinios, kurių
Lietuvos klausytojai negali pa-
tirti dėl "geležinės uždangos"
ir okupacinio režimo primestos
priespaudos. Tikimasi, kad pa-
čiame Europos žemyne pteiki-
amas Amerikos Balsas galės
lengviau pasiekti klausytojus
Lietuvoje ir nugalėti trukdy-
mus. Lenkų kalba transliacijos
iš Europos jau daromos nuo
pneai spalio mėnesio.

Naujam radijo informaci-
jos padalinii vadovauti jau iš-
vyko Europon du Amerikos
Balso lietuviškosios tarnybos
tarnautojai. Juozas B. Laučka,
ligišolinis lietuviškosios tarny-
bos New Yorke redaktorius,
bus naujojo padalinio vyriaus-
ias redaktorius ir viršininkas.
Kazys V. Grinius, ligišolinis ko-
mentatorius, bus programų re-
daktorius. Kiti tarnautojai bus
vietoje parinkti.

Abudu tarnautojai išskrido
Europon gegužės 7 dieną. Juos
išlydėjo Lietuvos generalinis
konsulas New Yorke Jonas

KOMUNISTAI BELAISVIAI BUVO PAGROBĖ JAV GENEROLĄ

Seulas. — Koje saloje laiko-
mi komunistai belaisviai buvo
pagrobtai ir 78 valandas išlaikė
kaip įkaitai stovyklos koman-
dantą generolą F. J. Dodd. Jis
buvo pagrobtas, kai, stovėda-
mas stovyklos tarpvartėje, kal-
bėjosi su belaisvių atstovais
dėl jų keliamų reikalavimų. Be-
laisviai buvo bandę pagrobti ir
kartu su Dodd buvusį puik-
leit. R. Raven, tačiau jam pa-
vyko ištrūkti. Kaip jau žinoma,
šioje stovykloje anksčiau du
karšto buvo kilusios kruvinos
riausės. Kol kas nepranešama,
kokiomis sąlygomis buvo iš pa-
grobtųjų gen. Dodd išgautas.
Tėra žinoma, jog JAV pėsti-
ninkai buvo pasirošę pradėti
stovyklos puolimą ir Dodd iš-
vaduoti jėga.

TIES SEATTLE SPROGO METEORAS

Seattle. — Washingtono
valstybės vakarinėje dalyje
gegužės 11 d. su dideliu trenk-
smu ir nepaprastai smarkia
šviesa nedideliame aukštyje
sprogo stambus meteoras. Jo
liekanų ligi šiol nepavyko sur-
rasti. Manoma, kad jis pra-
džioj susprogo į atskirus gaba-
lus, kurie toliau sproginėjo.
Sproginimas įvykęs apie 2,000
pėdų aukšty. Nuostolių jokių
nepadarėta, tačiau žmonės bu-
vo smarkiai išgąsdinti, kai pra-
sidėjo apie pusę minutės trukęs
dundesys ir pradėjo virpėti du-
rys bei langai.

Budrys, Amerikos Balso lietu-
viškosios tarnybos viršininkas
ir vyriausias redaktorius Kos-
tas R. Jurgėla. Šiaurės Europos
Sekcijos viršininkas Harry W.
Lielnors, ir abiejų šeimų artie-
miej.

Amerikos Balsas pirmą kar-
tą lietuviškai prabilo į Lietuvą
1951 metų vasario 16 dieną.
Antroji 15 minučių programa
pradėta 1951 m. birželio 3 d. ir
tą pačią dieną pradėtos trans-
liacijos į Latviją ir Estiją. Nuo
gegužės 15 d., Lietuvon bus
transliuojamos trys programos,
viso 45 minučių kasdien. Dalis
šių transliacijų yra kartojama
kelis kart kasdieną iš kitų sto-
čių Europoje ir Afrikoje.



Dr. L. FIGL, Austrijos kancleris,
atvyko į JAV tartis, kaip gali būti
paskubintas Sovietų sabotuojamas
taikos sutarties su Austrija su-
darymas.

PRASIDEDA PLIENO PRAMONĖS SU VYRIAUSYBE BYLA

Washingtonas. — Aukščiausis
JAV teismas ruošiasi
pradėti plieno pramonės vy-
riausybės žinion perėmimo le-
galumą svarstyti. Tad abi pusės
— vyriausybė ir plieno pramo-
nės atstovai — teismui įteikė
išstius kalnus reikalą liečiančių
dokumentų. Taip pat šiuo klau-
simu pasisakė ir CIO advoka-
katai, kurie išskė, jog plieno
pramonininkai derybas dėl at-
lyginimų norėję panaudoti tik
jų kovai dėl kainų pakėlimo.

Plieno pramonės atstovai jų
įmonių vyriausybės žinion per-
ėmimo laiko nelegaliu; stengia-
si, kad jis būtų atšauktas. Jie
įrodinėja, jog tokiems atve-
jams yra vadinamasis Taft-
Hartley įstatymas, kuris turėjo
būti ir pritaikintas, tačiau vy-
riausybės buvęs apeitas, o vie-
toj to pramonė buvo perimta
vyriausybės. Vyriausybės at-
stovai pripažįsta, jog nėra spe-
cialaus įstatymo, pagal kurį
vyriausybė galėtų pramonės į-
mones perimti panašiais atve-
jais savo žinion. Tačiau įrodinė-
ja, jog konstitucijos prezidentui
suteikiama teisė suteikia ir teisę
imtis tokios rūšies veiks-

LAUKIAMA BIZNIO PAGE- RĖJIMO

Washingtonas. — Bureau of
Agricultural Economics pas-
kelbė, jog sumažėję įvairių da-
lykų pirkimai, kurie prekybi-
ninkams jau kėlė paskutiniiais
mėnesiais susirūpinimo, at-
rodo ateity nebegresia.

Paskutinuoju laiku įvairių
suvartojimo gaminių pirkimas
didėja ir manoma, jog taip iš-
silaukys išstius 1952 metus.

Paliaubų Korejoj viltys visai dingsta

Tokio. — Po vienuolikos mė-
nesių paliaubų derybų Korejoje
vyrauja visiškasis pesimizmas,
jog iš tų derybų kas nors dar
išeity. Optimizmo buvo kilę, kai
komunistai buvo parodę linki-
mo sutikti su savanoriška be-
laisvių ir internutuų civilių
repatriacija, matyti, tikėdami-
si, jog bent 160,000 belaisvių
norės grįžti. Tačiau jie nusivy-
lė, nes, apklausinėjus belais-
vilius, iš 20,000 kinečių tik 5100
pareiškė noro grįžti, iš 90,000
su viršum šiaurės korejiečių
grįžti pareiškė noro tik 53,000
ir dar 11000 civilių. Kiti pa-
reiškė priešinsijai, jei būsia
bandoma juos grąžinti į komu-
nistų valdomą sritį. Tuo susi-

vylę, komunistai nebesutinka
su savanoriška repatriacija ir
reikalauja, jog visi belaisviai
būtų grąžinami prievarta. O
Jungt. Tautos nesutinka prie-
varta grąžinti komunistams
tuos, kurie nenori pas juos
grįžti.

Washingtono yra kilusi min-
tis dėl visiškai užkliuvusių Ko-
rejos derybų kalbėtis su Sovie-
tais, kad jie savo satelitus pa-
ragintų sutikti su savanoriška
belaisvių repatriacija. Nors di-
delių vilčių į tai nededama, ta-
čiau laikoma bent pabandytinu
dalyku. Kadangi jų iniciatyva
buvo pradėtos pačios paliaubų
derybos, tai manoma, jog jų į-
takos pakaktų ir dabar savo

draugus paskatinti sutikti su
Jungt. Tautų reikalavimu. Kar-
tu tai parodytu, kiek karu To-
limuosiuose Rytuose Sovietai
šiuo metu yra suinteresuoti.
Beveik tikras dalykas, jog So-
vietai nori ten kuo ilgiausiai
laikyti Vakarų dalinius priri-
stus, kad sutrukdytu maksima-
linį jų apsiginklavimą Europoj.

MCCLOY REIKALAUJA, KAD SOVIETAI PALEISTI VOKIE- ČIŲ KARO BELAISVIUS

Bona. — JAV aukštasis
komisaras Vokietijai J. J. Mc-
Cloy pareiškė, jog Sovietai, no-
rėdami parodyti, kad tikrai no-
ri sujungti Vokietiją, pirmiau
turi paleisti ligi šiol nelaisvėje
laikomus vokiečių karius ir Ry-
tų Vokietijos suimtuosius poli-
tinius kalinius. McCloy nurodė,
jog leistis su Sovietais į dery-
bas dėl Vokietijos sujungimo,
paaukojant dabar pasiektą pa-
žangą, nebūtų protingas daly-
kas, nors Vokietijos socialdemo-
kratai to ir pageidauja, nes de-
rybos su Sovietais yra sunkios,
gaisinančios laiką ir nuvilian-
čios. Pirmiau Sovietai turi aiš-
kiai matomai parodyti, kad a-
pie Vokietijos sujungimą kalba
ne tik propagandos tikslais. O
paleidimas karo belaisvių ir po-
litinių kalinių būtų kaip tik
vienas tokių aiškių veiksmų,
kurie parodytu tikrai gerus So-
vietų norus.

Jungt. Tautos buvo ėmusios
žygių iširti Vokietijoje lais-
viems rinkimas sąlygas, kurie
būtų pirmas žingsnis į Vokie-
tijos abiejų dalių sujungimą.
Tačiau turėjo pareikšti, kad
tokiems rinkimams vilčių labai
maža, nes Sovietai į savo zoną
Jungt. Tautų komisijos net vi-
sai neįsileido.

SOVIETAI NAUDOJA DVASININKUS SAVO PROPAGANDAI

Maskva. — Zagorske, 50 my-
liu nuo Maskvos, įvyko vadinama
Rusijos bažnyčių kongre-
sas, kuriame dalyvavo Sovietų
sugabentų visų Rusijos esančių
tikėjimų atstovai. Oficialiai
kongresas buvo suauktas So-
vietų provoslavų cirkvės patri-
arko Aleksiejaus. Jo tikslas
buvo paremti Sovietų vadinama-
ją taikos akciją.

Visos pagal Sovietų vyriausybės
nurodymus kongrese pas-
sakytos kalbos buvo nukreiptos
į Vakaruose esančius atitinkamų
konfesijų narius, bandant
juos patraukti savo pusėn, kad
jie paremtų bolševikų propa-
gandinę "taikos akciją".

Rusijos žydų vadovas rabi-
nas Schliffer apeliavo į Jungti-
nes Tautas, kad jos imtųsi prie-
monių prieš tariamą Korejoj

vedamą "amerikiečių imperia-
listų" baktoreologinį karą, ir
kvietė visus JAV, Anglijoj ir
kitur Vakaruose gyvenančius
žydus prie šios akcijos taip pat
prisijungti. Panašiai kalbėjo ir
Rusijos baptistų atstovas pas-
torius J. Zidkavas, sentikių at-
stovas ir Užkaukazės muzul-
monų dvasininkas šeikas Ogli.
Kaip jau žinoma, vadinama-
sis provoslavų patriarkas Alek-
siejus yra pačių komunistų
pastatytas provoslavų cirkvės
Rusijoje galva ir ištikimai tar-
nauja jį globojančiam Krem-
liui. Juo pasinaudodami, So-
vietai stengiasi savo propaga-
ndai panaudoti ir visų kitų kon-
fesijų atstovus. Aleksiejaus
vardu suauktame kongrese jie
yra prisverti sakyti jiems iš
anksto enkavedistų paruoštas
kalbas.



Eulo aerodrome gen. Ch. W. Christenberry sveikina gen. F. T.
Dodd, kuri 78 val. laike pagrobtė komunistai belaisviai. Dodd po paleidi-
mo atvyko į 8 armijos štabą padaryti apie įvykių tyrinėjimą.

SOVIETINIO UZPUOLIMO PAVOJUS NESUMAZĖJĖS

Washingtonas. — Kongreso
užsienio reikalų komitetas pa-
slelė, jog apklausinėjus 43
liudininkus, daugiausia atsa-
kingus karinius pareigūnus, y-
ra prieita išvados, kad prei-
čiausia Sovietai dar nėra galu-
tinai nusprendę, ar karas su
Vakarais yra neįsveigiamas.
Sovietus paskelbiant karą lau-
kiama tik tuo atveju, jeigu
jiems atrodytų, kad toks puolim-
as atitinkamu momentu yra
patogesnis, kaip kitu laiku. Tad
Sovietų puolimas ar nepuoli-
mas ir priklausys nuo to, ar
bus toks momentas, kada So-
vietams atrodytų, jog dabar
kaip tik patogiu pradėti puoli-
mą. Tačiau pats Sovietų puoli-
mo pavojus nėra sumažėjęs.

Rytų Vokietijoj ir kituose sate-
litiniuose kraštuose Sovietai
laiko dideles, pilnai mobilizuo-
tas ir kiekvienu momentu
pasirošusias pradėti puolimą
karo pajėgas.

Si padėtis verčia JAV stip-
rinti savo ir savo sąjungininkų
karinį pajėgumą, nes tai vie-
nintelis tikras kelias sulaukyti
Sovietus nuo agresijos veiks-
mų. JAV ginklavimosi mažini-
mas būtų leistinas tik tuo at-
veju, jei sovietinio užpuolimo
pavojus būtų praėjęs. Kad
JAV gynybai galėtų būti sek-
mingai panaudotos atominės
bombos, reikalinga joms turė-
ti toli nuo savo krantų strate-
giškai svarbiose vietose karines
bazines.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

• I JAV savaitei atvyko Austrijos kancleris Figl, kuris su
prez. Trumanu ir kifais aukštiais JAV pareigūnais tartis dėl tai-
kos sutarties su Austrija sudarymo. Spaudos atstovams Figl pa-
reiškė, jog Austrija nesirošys pasirašyti su Vakarais separatinę
taikos sutartį, nes tai suskaldytų Austriją į dvi dalis ir pusė
Austrijos su Viena liktu neribotam laikui Sovietų okupacijoj.

• Vakarų Vokietijos vyriausybė pareiškia, kad sovietinės zo-
nos komunistiniai valdovai ruošiasi Vokietijoj sukelti pilietinį ka-
rą. Tam kaip tik dabar pradėdama skubaus ginklavimosi akcija.

• Jugoslavijos diktatorius Tito paskutinėmis dienomis pasa-
kė dvi kalbas, iš kurių aiškėja, jog jis ruošiasi galutinai aneksuoti
dabar Jugoslavijos administruojamą Triesto dalį. Kalboms prie-
žastį sudarė JAV, Anglijos ir Italijos susitarimas, kuriuo vakarie-
čių administruojamoji Triesto daly praplečiamos italų teisės.

• Čekoslovakijos emigrantai, kurie buvo prieš metus laiko sur-
skilę vėl susijungę apie Laisvosios Čekoslovakijos Tarybą, kuriai
priklauso 76 prieškomunistinio parlamento nariai.

• Sovietų Sąjunga paskelbė naują valstybinę 30 milijardų rub-
lių paskolą. Kaip ir paprastai ją privalėjo pasirašyti visi dirban-
tieji gyventojai. Skelbiama, jog tuo būdu paskolų buvo pasirašy-
ta 5,700,000,000 rublių daugiau, negu vyriausybės buvo suplanuo-
ta.

• Senato teisių komitetas 8 balsais prieš 4 pritarė McGranery
paskyrimui nauju teisingumo sekretoriumi. McGranery prie-
šininkai žada prieš jo paskyrimą kovoti plenumo, McGranery bu-
vo prez. Trumano šioms pareigoms paskirtas po McGrath atleidi-
mo.

• Vakarų Europos valstybių atstovai jau paruošė sutarties
projektą, kuriuo numatoma iš Prancūzijos, Vakarų Vokietijos,
Italijos, Belgijos, Olandijos ir Liuksemburgo karinių pajėgų su-
kurti jungtinę Europos armiją. Manoma, jog sutartis bus pasira-
šyta dar šį mėnesį.

• Jungtinių Tautų komisija, kuri turėjo iširti laisvų rinkimų
galimybę Vokietijoj, pranešė, jog savo uždavinio atlikti beveik
nebeturi vilčių, nes Sovietų kontrolinė komisija Rytų Vokietijoj
atsisakė su ja bendradarbiauti.



Naujasias JAV pajėgų Tolimuosiuose Rytuose vadas gen. Mark W. Clark su gen. Ridgway (kairėje)
po oficialaus pasiveikimo Tokio aerodrome. Antr. sis nuo dešinės yra japonų valstybės ministeris Tak-
so Ohashi ir dešinėje yra japonų valstybės ambasadorius Japonijai R. D. Murphy. Gen. Ridgway ruošias
tuojau išskristi į Paryžių perimti iš gen. Eisenhowerio jo ligi šiol eitas pareigas.

REKLAMA, PROPAGANDA IR RADIO KARAS

• Ką bendro turi Stalinus su Coca Cola? • Kodėl Marksas re-
Fgija vadino opiumu? • Kuo pavirto "Visų šalių proletarai vie-
nykišės"? • Ar tikrai tas yra geriausias, kas garsiausiai rė-
kia? • Ką veikia "Voice of America"?

Zmonės kovoja ne tikrai kul-
komis, bet ir žodžiais. Kartais
net sakoma: "Paleido žodį kaip
akmenį". Kai žmonės tik akme-
nimis svaidėsi, jau tada jie
svaidėsi ir žodžiais. Taip buvo
seniau, taip yra ir dabar, kai
jau apsimėto bombomis. Dabar
žodžiais ir idėjomis dar labiau
apsimėto. Žodžiai laksto per
lakraščius, per radiją, televizi-
ją, telegrafą. Jie išnešiojami
lėktuvais. Greitai juos neš ra-
ketos. Kuo daugiau žmonės tel-
kiasi į krūvas, į milijoninius
miestus, ir kuo daugiau išranda
geresnių technikos priemonių,
tuo žodis pasidaro judresnis ir
galingesnis. Jis greitai apskrie-
ja dideles žmonių mases ir jas
uždega. Masė, mat, arba didė-
lė minia mažiau galvoja. Ji
gaudo žodžius iš kitų lūpų ir
oro. Tokiais laikais reklama ir
propaganda pasidarą gera prie-
monė ir prekėms ir idėjomis
garsinti.

"Drink Coca Cola..."

Amerika yra reklamos šalis.
Ji labai greitai naujas priemo-
nes prisitaiko būnui. Reklamų
pilni laikraščiai, pilnos pakelės,
pilnos kišenės. Gerai apžiūrėki-
me savo kišenes: tikrai rasime
kokį daiktą, pvz. degtukų, o
ant jų "advertisinga". Ameri-
ka skęsta tuose "ads", kaip
"Coca Colojė" arba "7 up". Ji
negali gyventi be reklamos.
Viena tikrai milio milijonų
bendrovė skelbimams išleidžia
23 milijonus dol. per metus. Jei
tiek neišleis, pati neuždriūtų
ir daug lakraščių sustotų. Už
sekmadieninį "New York
Times" tektų mokėti kelis do-
lerius. Visą tą krūvą popierio
(o kiek ten žodžių!) ir visą
darbą apmoka reklamos. Ameri-
ka yra "advertisinga" šalis,
bet ir laisvės kraštas. Nori
tikėti, kad "Coca Cola" geria-
usias gėrimas ir "trajik": nori
netikėti ir negerki! Niekas ne-
verčia, tik įkalba.

O kur yra įkalbėjimas, ten
jau propaganda: prekų, idėjų,
partijų. Kai rinksi prezidentą,
bus jau "Fompeinas". Tai poli-
tinė propaganda, bet taip pat
laisva. Gali rinktis Eisenhower-
į arba Taftą. Kas patinka. A-
merikiečiams patinka taip rek-
lamuoti. Ir tai nėra bloga. Jei
turi galvą, o ne puodynę, apsi-
žiūrėk. Niekas per galvą paga-
liu nemušia ir už tai nešauda.

Kodėl Marksas kalbėjo apie opiumą?

Jei jis dabar gyventų, o ne
prieš šimtą metų, galimas daik-
tas, jam opiumu atrodytų ameri-
koniškos reklamos. Jos tikrai
daug kum apsuks galvas. An-
nuomet Marksiui atrodė, kad
vienintelis dailtas, kuris žmo-
nių galvas padarą neblavias,
yra religija. Kodėl, būtent, re-
ligija? Ogi dėl to, kad jis norė-
jo kitiems galvas apsukti, o re-
ligija stovė skersai kelio. Ji
tada sakė ir dabar tebesako:
Štai Dievo įsakymai, pagalvok
apie juos gerai ir jų laikydis.
Turi protą. Nesileisk lengvai iš
kelio išvedamas. Ypač kerščiui
nepasiduok ir teisybės išskoda-
mas.

Marksiui tai buvo nepriimti-
na. Jis tarėsi suradęs savo tie-
są, kuri turinti prasimusti, nors
ir per kraują. Metė tada šūktį:
"Visų šalių proletarai vienyki-
tės!" Vienas jau tas žodis "vie-
nykišės" kaitino darbininkus.
Darbininkų reikalavimai žymia
dalimi buvo pagrįsti ir teisingi,
bet jie buvo supinti su ne-
teisingu pažadu, kad bus žemė
rojus, kai darbininkai valdys.
Tai buvo politinė propaganda.
Anglijos darbininkai tada
Marksiui nepatikėjo, nes šalčiau

galvojo, o Rusija perdaug įti-
kėjo. Rusijos tamsumas leido
jai įkalbėti, kad viskas jau taip
gražiai ir bus, kaip "risavoja-
ma".

Barbaras rėkia, kad jis geriausias

Gerklės stiprumu ir balsin-
gumu su Markso išaugintu bol-
ševiku niekas negali lygintis.
Jis visus aprėkia — visame pa-
saulyje. O saukia vis apie tą
patį dalyką: "Nėra kitos tokios
šalies, kaip Sovietų Rusija!"
Tikrai, kitos tokios nėra, to-
kios save reklamuojančios. Su-
dėjus visas milijardines Ameri-
kos sumas, išleistas jos biznie-
rių prekėms reklamuoti, neat-
svertume to pinigų, kurį Rusija
išleidžia pati save reklamuo-
dama. Ji visko turi — tik vis
ko nors trūksta patiems jos
žmonėms. Neutrūksta tik pinigų
propagandai. Visą skirdama
ginklui, ji ir propagandą pati
pirmoji pavertė ginklu. Juo ka-
la visiems į galvą, kad kiti yra
niekšai, o tik vieni bolševikai
geri. Bet kai siūlomos prekės
neduoda ir neparodo — pas sa-
ve neišleidžia, tai daug kas i-
va ir netikėti. Vis dėlto jie ka-
la pagal Voltaire dėsni: "Šmeižk,
šmeižk, o vis kas nors
pasilips." Ir reikia pripažinti,
kad to opiumo žmonių galvose
palieka. Ypač jeigu tos galvos
yra panašios į puodynes.

Visa žemės atmosfera virpa

Jeigu orą galima būtų į-
traukti į ausis, o ne plaučius,
tai nei vieno žmogaus ausies
būbnelis neišlaikytų. Jis sprogtų
nuo to bildesio, kurį sukelia
propagandinės radijo stotys.
Seniau daugiausia triukšmavo
bolševikai ir naciai. Stipriai rė-
kė ir džiaugėsi, kad kiti klauso
ir neklūdo. Karas daug ką pa-
keitė. Pirmiausia išėjo prieš
nacių anglišką stotis BBC
(British Broadcasting Corpora-
tion). Ji buvo slaptai klauso-
ma visoje Vokietijoje ir jų o-
kupuotuose kraštuose. Daug
Fam padėjo orientuotis ir pavo-
jaus išvengti. Naciai čirškėsiu
ją tildė, bet nenustelbė. Paskui
prisidėjo ir amerikiečiai.
Po karo bolševikai kiek lai-

ko vėl spliaudėsi neklūdomi.
Dabar ir prieš juos nukreipta
visa off sėdij: tas pats BBC,
"Voice of America", "Free Eu-
rope", "Free Asia". Pasiekia
Rusiją ir kitų kraštų stotys. Jos
visiškai išleia, kas bolše-
vikiškas šis pasaulis. Bolše-
vikanų radijo naujė "Džob-
ba": "Štai radijo stotis gau-
dyti ir išleidyti. Turi apie 90
trūkštų stotų, bet stipres-
nės nei mūsų vis tiek prasimu-
ša." "Voice of America" kraš-
tai paguma. Ten ir daugiau
dar yra stotytų iš žmonių ra-
dijo aparatų.

Atėk, kad nešėtumė...

Kad pavyktų bolševikams ta-
kent tamsą arandą nepamoni,
yra reikiu Eufriatę. Pirmiau-
sia "Voice of America" dažnai turi
atsikrintinėti. Seniau jam to
nereikėjo darviti: jis tik puldavo
ir plėdavo. Idomu, kad dabar
jis ima rulti kaip tik tokį pra-
resimą, kuris būna parduoda-
mas per "Voice of America".
Vadinasi, jei jis Rusijos nesiek-
tų, tai Maskva tyėtų. Vengri-
jos laikraščiai kartą labai suba-
rė žmones, kad jie puolė pirkti
elektros lemputes. Jie tai suži-
nejo iš BBC, kai buvo pranešta,
kad elektros lemputių Vengri-
jos toliau nenumatoma gami-
ninti. Atėina ir laišku. "Voice
of America" jį gauna per mė-
nesį iki 30.000. Dauguma jų iš
Rytinės Vokietijos. Čia labai
gerai girdimos Berlyno ir
Muencheno stotys.

Propaganda dar prieš ne-
veikši, kai jis stipriai ginkluo-
tas. Bet priešingas žodis. Jam
burną užkiša tam reksniui, kur
jis visa laiką beveik vienais šau-
kė: "Atėkite į mūsų raudona-
pa lapinę", bet nutylėdavo:
"Is ten gyvi jau neišeisite!"

SOVIETUOSE PLINTA ANTISEMITIZMAS

tvirtina JAV žydų komitetas
"Amerikos Žydų Komitetas"
savo paskutiniame biuleteny
"Jews Behind the Iron Cur-
tain" nusiskundžia, kad antise-
mitizmas padidėjęs Sovietų Są-
jungoje ir satelitiniuose kraš-
tuose. Esą žydai gabenami į
Sibirą kaip ir visi gyventojai. Iš
Čekoslovakijos vyriausybės ir
partijos jau esą visi žydai iš-
stumti. Žydai nebeišleidžiami
emigruoti į Izraelį. Iš naujosios
Sovietų enciklopedijos išbrauk-
ta visi žydų rašytojai, mok-
slininkai, menininkai. Bogdan
Chmelnieks, ukrainiečių veikė-
jas, enciklopedijoje vadinamas
dideliu valstybės vyrų ir karo
vadu, nors jis supengė kelis
žydų pogromus.



Ugnies ir dūmų debesys sklinda, kai kovos laivas Iowa savo 16 co-
liu patrankomis puola šiaurės Korėjos krantus. Nuo antrojo Pasau-
linio karo pabaigos Iowa pirmą kartą 13 valandų atakavo komunistų
įrengimus, paleisdamas į priešų pozicijas 145 tonas pieno.

NAFTA 1001 NAKTIES PASAKŲ ŠALY

Tigro ir Eufrato upių basei-
nas, šitas 1001 nakties pasakų
kraštas, dabar pasidarė svar-
bus pasaulinės ūkio politikos
židinys. 1001 nakties pasakų
knygą dabar papildė tikrovės
vaizdai: štai, pvz., vienas kuk-
las šeikas per naktį pasidarė
turtiausias pasaulio vyras,
kuriam atitenka keli šimtai mi-
lijonų aukso dolerių. Reikalas
labai paprastas — šitie pasaki-
ški turtai teka iš žemės, kuri
naftos laukuose yra net neder-
linga. Tigro ir Eufrato upių
baseiną supa dykumos ir kal-
nai, kuriuos stūksa naftos bok-
štai.

Dabar šito krašto romantiką
maišosi su politinėm ir ūkinėm
dienos problemom, kurios ap-
ma plotą tarp Teherano, Bag-
dado ir Riyadh — Ibn Saud
dykumų sostinės. Tigro ir Eu-
frato upių sanka dabar su-
daro Priekinės Azijos naftos
centrą prie Schatt el-Arab, ku-
riame susiduria trys svarbiausi
naftos savininkai: Iranas, Ira-
kas ir Kuvait.

Reikia pasakyti, kad aplink
Mosulą ir Pietų Iraną nafta yra
beveik paviršūje. Bet prie
Zubair nafta nusileidžia 3000
m., gilyn tuo būdu trijų kilo-
metrų grėžinys nėra paprastas
reikalas: tam tiksiui reikia
daug pinigų, plieno ir laiko.
Prie Kirkuk naftos sluoksnių
gilumos tik 600-900 m. Bet
Kirkuk sritis yra beveik pu-
siaukelis tarp Kaspijos ir Vi-
duržemio jūrų, todėl naftos
vamzdžių ilgumas ligi jūros su-
daro šimtus kilometrų. Tuo
tarpu Zubair yra pietryčių Ira-
ke, kur ligi jūros tik 120 km.

Basrah Oil Company prane-
simu, Zubair naftos produkcija
ligi 1955 metų pasieks per me-
tus 8 milijonus tonų, kurių Va-
karų Vokietijai užtektų dviem
metam. Prie Persijos įlankos
yra mažas Kuwait emiratas—
naftos pasakų šalis, kuri apim-
dama 15.000 kv. km. ir turėda-
ma tik 100.000 gyventojų, sle-
pia pasakiškus naftos išteklius.
Kuwait šeikas Abdullah Al Sa-
lim Al Subah yra anas vyras,
kuriam už naftą tekės milži-
niška aukso srovė. Kuwait 1951
metais išpompavo 28,5 milio-
nus tonų naftos. Dabartinė
Kuwait mėnesio produkcijos
kvota sudarą daugiau kaip 3
mil. tonų ir tuo būdu pralen-
kia Persiją. Žinoma, Kuwait e-
miratas yra anglų globoj. Ang-
lai šitai sako: "kiekvienas Ku-
wait gyventojas gali pasidaryti
milijonierium." Bet nebūtų ide-
alu, jei Kuwait šeikas pinigus
išdalintų kiekvienam po lygiai,
tada niekas nenorėtų dirbti.
Kuwait naftos uostas Mena al
Ahmadi dabar yra perkrautas
ir nespėja visos naftos išvežti.

Persijos naftos krantas kol
kas pasilieka užsuktas. Po ang-

ly išvaymo šita problema ir
točiau lieka neišspręsta. Tam
tikri Persijos įtakingi sluoks-
niai mano, kad geriau kokį de-
šimtmetį Persijos naftą palikti
žemės sluoksniuose, kaip atsi-
saulyti nuo suvalstybinimo. A-
badano gyventojams siūloma
darbo žemės ūkyje. Bet daug-
lio politikų manymas yra ki-
toks. Artimieji Rytai dabar gy-
vena posūky. Ar pasiseks Arti-
mųjų Rytų norus suderinti su
Vakarų reikalavimais, pa-
rošys artima ateitis.

VAKARAI REKALAUJA PAGREITINTI TAIKOS SUTARTĮ SU AUSTRIJA

Washingtonas. — Vakarų
sajungininkai įteikė Sovietams
notą, kurioje reikalauja nedel-
siant atsakyti į paskutiniuosius
Vakarų pasiūlymus taikos sutar-
ties su Austrija reikalui. Tie
pasiūlymai buvo įteikti jau ko-
vo 13 d., tačiau Sovietai ligi
šiol-j juos neatsakė.

Ta proga Valstybės Departa-
mento spaudos reikalams pa-
reigūnas McDermott pareiškė,
jog Sovietai susitarimą Austri-
jos reikalui stengiasi kiek gai-
ma ilgiau nulesti, o patys tuo
tarpu reikalauja, kad Vakarai
jiems kuo greičiau atsakytų dėl
jų pasiūlymo Vokietijos sujun-
gimo klausimu.

Paskutinioj Vakarų notoj
Austrijos reikalui buvo palie-
sti aštuoni punktai, kuriais ligi šiol
dar nebuvo pavykę derybose
dėl Austrijos taikos sutarties su
Sovietais susitarti. Tarp tų
punktų buvo ir pasiūlymas, kad
po taikos sutarties pasirašymo
per tris mėnesius būtų at-
trauktosios Austrijos visos
svetimos karinės pajėgos, ne-
reikalaujam iš Austrijos jokių
reparacijų ir grąžinama Austri-
jai pilnas suverenumas.

JAV vyriausybė deda pas-
tangas, kad greičiau būtų su
Austrija pasirašyta taikos sutar-
tis, nes dabartinė padėtis
neleidžia Austrijai ramiai tvar-
kyti savo gyvenimą

KAS PIRMAS PASIEKS EVERESTO VIRŠUNĘ?

DR. V. LITAS

Everestas, turėdamas 8882
metrų aukštumo, yra aukščia-
usias žemės kalnas, ant kurio
žmogus dar neužlipo. Šitas kal-
nas, galima sakyti, sudarą lyg
"trečiąjį žemės polių", kurio
ištyrimas jau pareikavo
daug aukų. Žmogus nori būti
visos žemės valdovas, todėl šią
vasarą vėl rengiamos ekspedi-
cijos, kurių tikslas — Everesto
viršunė. Dabar šveicarai ren-
gia ekspediciją, kuri nori kalno
lipimą pradėti iš pietų pusės,
kitaip sakant, iš Nepalo per pa-
slaptinę CWM ledyną. Visi
ligišioliniai bandymai pasiekti
Everesto viršunę iš šiaurės pu-
sės per Tibetą nepavyko. Žmo-
gaus kova su Everestu dabar
turi bent 28 metų istoriją, pri-
pildytą tragiškų įvykių. Švei-
carų ekspedicijos aprūpinimas
yra moderniausias: deguo-
nies aparatas sveria tik 2 kg.,
o ligšiol sverdavo 20 kg, pala-
pinės padarytos iš nylono, be-
to, lengvi šildomieji aparatai
ir t.t. Prie kalno priėjimą iš
pietų pusės praeitą rudenį iš-
tyrė anglų ekspedicija, kuriai
vadovavo Dr. Eric Sipton. Se-
nuoju keliu iš šiaurės užlipimo
bandymus dabar daro rusai.

Šveicarų ekspedicija, prieš
koppama į Everestą, išeities
punktu pasirinko Khumbu le-
dyną, kurio pasiekimas per Ne-
palą daug jėgų ir vargo kašta-
vo. Šito punkto pasiekimas, pa-
lyginus, tačiau dar nesudaro
daug vargo: milžiniški vargai ir
pavojai yra ekspedicijos prie-
šakyje. Khumbu ledynas neto-
li išeities punkto staiga pakyla
600 m aukštyne ir Everesto
kryptimi prasideda plyšėtas
CWM ledynas. Dar prieš metus
šita visa sritis buvo Terra in-
cognita (nežinoma žemė). Tik
1950 metais senas Himalajų gy-
ventojas Tilman ir amerikietis
Houston surado Khumbu ledy-
ną, kurį pirmasis peržengė 1951
m. Eric Sipton. Sipton ma-
nymu, yra galima pirmiausia
užkopti ant Lhotze kalno, kuris
stūksa prie pat Everesto iš pie-
tuos pusės. Aukšta ketera Lho-
tze jungiasi su Everestu. Šitas
kelias, kiek dabar žinoma, yra
lengviausias.

Bet pats priėjimas prie Eve-
resto per vadinamąjį CWM le-
dyną musėtas sunkiomis kliū-
timis, kurias sudarą milžiniški
ledyno plyšiai, nuolatiniai dre-
bėjimai, baisios ledų audros ir
t.t., o prie šito dar prisideda
ledo ir sniego grūtytis. Užipi-
mas ant Lhotze kalno, kuris
turi 7000 m aukštumo, stačio-
mis sienomis, kurias vietomis
dengia ledas, nėra paprastas
reikalas. Tarp Lhotze ir Eve-
rest yra aukšta kalnų ketera,
kurios perėjimui dviejų dienų
gero oro neužteks. Šitas kelias
galima atlikti tik etapais, ki-
taip sakant, su tarpinėmis sto-
timis.

Pictinis Everesto balnas, pa-
siekiamas per Lhotze kalno
keterą, tėra tik 7000 m. aukš-
tumo, tuo būdu ligi Everesto
viršunės dar lieka daugiau

kaip 1000 m. O šitas paskutinis
kilometras yra sunkiausias, to-
dėl jo atlikimas galimas tik e-
tapais, vadinasi, statant tarp-
ines stotis, kurių medžiagos pri-
statymas apsunkina ekspedici-
ją.

Šveicarų ekspedicijos vada-
s Dr. Wyss-Dunant turi didelį
patyrimą. Dideliu patyrimu
pasiformo ir kiti ekspedicijos
dalyviai, ypač lipimo vadas
Rene Dittert. O mums dabar
žinoma, kad šveicarai iš pri-
gimtys yra kalnų ūkšos.

Zuerichas ir Londonas norė-
jo sudaryti bendrą ekspediciją,
bet Sipton nesutiko. Anglai
prieš Everestą kovoja jau 30
metų, todėl ir šitos ekspedicijos
vadovybės perleidimas šveica-
rams angliuose sukelia nepasi-
tenkinimą. Sipton šveicarų
ekspedicijai prikiša nepasiro-
šimą ir pagaliau iš viso nenori
užleisti garbės kitataučiams.

Rusai taip pat daro bandy-
mų, tikėdami ant Everesto už-
kopti iš šiaurės. Rusų ekspedi-
ciją sudarą milžiniška žmonių
masė, kurių daugumas stato
tarpines stotis. Žinoma, su žmo-
nėmis ir pinigais rusai nesiskai-
to, todėl jų ekspedicijos nuver-
tinti negalima.

Šveicarų ekspedicija atsime-
na Malory, anglų 1924 metų
ekspedicijos vado, žodžius:
"We expect no mercy from
Everest." Taip, Everestas pa-
sigailėjimo neturi. 1924 metais
anglų ekspedicija ligi Everesto
viršunės turėjo tik 267 metrus.
Bet viskas pasibaigė katastro-
fa. Kuo baigsis šveicarų ir ru-
sų varžybos, tuoj sužinosime.
Everesto dar niekas nugalė-
jo.

AR KOMUNISTAMS RŪPI VAIKŲ GEROVĖ?

Vienoje įvyko vaikų globos
konferencija. Agentūra UNICEF,
paminėdama šią konferenciją,
pastebėjo, kad ji buvo organi-
zuota Tarptautinės Moterų De-
mokratų Federacijos ir Pasau-
linės Sindikatų Konfederacijos,
kurios abi yra kontroliuojamos
komunistų ir veikia pagal Kom-
informo nurodymus. Be abe-
jonės — rašo agentūra — jo-
kis civilizuotas žmogus negalė-
tų padaryti priekaišto garbin-
gai, nepolitinėi ir nuosirdžiai i-
niciatyvai, siekiančiai pagerinti
vaikų būklę bet kurioje pasa-
lio šalyje. Tačiau jei komunis-
tai yra taip susirūpinę vaikų
gerove, kodėl jie negrąžina tė-
vams 17.000 graikų vaikų, ku-
riuos yra pagrobė iš namų kom-
unistų sukulto pilietinio karo
Graikijoje metu. Nesiskaitant
su pačiais pagrindiniais ir šven-
čiausiais žmonijos įstatymais,
šandien šie nelaimingieji yra
laikomi toli nuo jų tėvynės ir
nuo jų šeimų įvairiose Čekoslo-
vakijos, Bulgarijos, Vengrijos,
Rumunijos, Lenkijos, Rytų Vo-
kietijos ir Sovietų Sąjungos
stovyklose.



Paprastai kyla nesupratimų, jei nuotaka pasirodo vyresnė, negu
jauniamam buvo sakoma. Tačiau kartais atsitinka ir priešingai. Ap-
tinkami pavyksė du egiptiečiai, apskunde salia jų stovintia moterį,
kad ji norėjo juos pagauti, tvirtindama, jog turinti dvi pasirodusias
tekėti apie 20 metų dukteris. Bet kai salia jos stovintis arabas (žino-
ma, sumokėjęs sutartą mokesči) pasigėženo nuotaka jau namo, pa-
matė, kad ji vos devynerių metų. Antroji dukterė buvo vos septynerių
metų. Jaunikiai pasijuto apgauti, ir byla atsidūrė teisme.

SPAUDOS NAUJIENA.
JAU IŠEJO IS SPAUDOS
LIETUVIŲ ARCHYVAS
Bolševizmo metai
KNYGA vaizdžiai praskleidžia mūsų tautos kančias.
Perspaudė Tėvai Pranciškonai, 436 psl. Kaina tik 3 dol. Užsakymus siųsti:
DARBININKAS, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

BY FRANCISCAN FATHERS

Registered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$5.00	Amerikijoje metams	\$5.00
Brooklyn, N. Y.	\$5.50	Brooklyn, N. Y.	\$5.50
Half year	\$3.00	Pusei metų	\$3.00
Foreign	\$5.50	Užsienyje	\$5.50

Stripsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nužiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami tikrai autoriams pusaant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

MAŽIEJI ĮVYKIAI

ŠALTAJAME kare tarp Rytų ir Vakarų pastaruoju metu padidėjo maži incidentai, Abiejuose frontuose. Tolimosese Rytuose buvo įsakyta komunistams surengti riaušes prieš amerikonus gegužės 1 d. Dabar Korejoj belaisvių stovyklos viršininko pagrobimas. Vakaruose: incidentas dėl prancūzų lėktuvo; darar vėl dėl kito; vakariečių karinių patrulių nuolatinis sulaukinėjimas, žmonių grobimas ir t.t.

Tai nėra tik nelaimingi vietinio pobūdžio įvykiai. Sovietiniame režime viskas organizuota ir planinga. Tie incidentai yra taktiniai ėjimai su apgalvota paskirtimi šaltajame kare.

Senaisiais laikais tokie incidentai būtų galėję būti užtenkama karo priežastis. Suprovokuoti karą dabar jie neturi tikslu, nes nei viena nei antra pusė jo šiuo metu nenori. Tų įvykių kita paskirtis.

Senais laikais kariuomenei einant į ataką, grodavo muzika, trinksdavo būgnai ir šaukdavo urą ar kitus anų gerų dainų šūkius. Nuo to kareiviai drąsiau turėjo žygiuoti pirmyn. Priešui turėjo kinkos padrebėti. Tai buvo psichologinio karo priemonė, kaip šiandien vartojamas tas vardas.

Minėti mažieji įvykiai yra šiandieninės psichologinio karo priemonės. Kai jau sovietiniai žodžiai nedaro įspūdžio, tai incidentai vienoms turi kelti drąsą, kitiems kinkas svirpinti. Sovietams dabar pradėjus ataką, kurios tikslas suskaldyti Vakarus. Jie turi parodyti, kokie Sovietai galingi, kad jie drįsta nekintanti amerikiečius, jų karių ir giviavus valdyt, generolą sumti ir priversti armijos atstovus su jais, belaisvais, derėtis, prancūzus tiesiog šaudyti. Sovietams naudinga parodyti, kad vakariečiai silpni ir tegali jėms už tai pasakyti tik žodžius, žodžius, žodžius. Išlūš jie gali būti, nes žino, kad Vakarai neapsiginklavę, streikų kamuojami, ne-drįs kitaip reaguoti.

Dar nuostabiau, kad vakariečiai, savo silpnumą skelbdami ir jo pajautimu visuomenę užkrėsdami, prisideda prie Sovietų siekimo Vakaruose defetizmo. Kaip tik šiomis dienomis prancūzų spauda paskelbė ištrauką iš JAV admirolo Fechtelerio raštinės raporto, kad karo atveju visa Europa būsianti Sovietų užimta ir tik Viduržemio jūros juosta galėsianti būti ginama. Nors admirolo tokio raporto buvimą demantavo, bet tas gandas ir toliau daro defetistinės įtakos europinėms nuotakoms.

Tų nuotaičių įtakoje ir paskutinės sovietinės atakos pasisekimas yra didesnis, nei buvo galima laukti. "Aufbau" laikraštis kreipia amerikiečių dėmesį, kad jie per mažai vertino tos Sovietų ekonominės akcijos įtaką Europos atėčiai. Pasirodė taip pat per mažai buvo vertintas Sovietų pasiūlymas Vokietijai sujungti. Buvo manyta, kad visi pažūrės į jį kaip į propagandą. O istikrųjų šis pasiūlymas sugebėjo dar pačią Vakarų Vokietiją suskaldyti...

Mažųjų įvykių reikšmė dėl to taip pat per mažai vertinama. Tik po didesnių aukų bus padaryta išvada, kad tai svarbi jėga ir kad ją bus galima neutralizuoti ne protestais, bet taip pat tik veiksmais. Prie jų prieš, bet lėtai, nes lėtai eina visas karinis ir, svarbiausias, moralinis apsiginklavimas.

BIRUTĖ EMPAKERYTĖ

SARGAS

— Tai buvo seniai, — sakė jis, — aš buvau toli nuo čia ir niekuomet negalvočiau, kad man kada nors reiktų palikti tą vietą. Buvau jaunas, pilnas jėgų ir noro dirbti, džiaugtis ir gyventi. Buvau vos dvidešimties metų. Vienturtis sūnus. Rodė, kad niekas negali pastoti man kelio į laimę. Gaila tik, kad labai dažnai atsitinka tai, ko mes nelaukiame. Gyvenau su tėvais. Turėjau parbas, nors jis buvo ir visai darbas, bet pinigų man netrūko. Ką norėjau, pirkau, kur norėjau, ėjau. Tėvai džiaugėsi mano džiaugsmu ir liudėjo dėl kiekvieno mano liūdno žvilgsnio ar mažiausio šėšelio veide. Tada aš dar negalėjau iš viso suprasti, kas yra skausmas, o gal tik nenorėjau. Visus nepasisekimus tuoju pamišdavau ir tenkindavau tuo, kas buvo mano draugu. Mano seni tėvai priėmė mane, ir girdėdavau, kaip dažnai jie, kalbėdami su kaimynais ar šiaip su gerai pažįstamais žmonėmis, gėrėdavos manimi ir girdavo. Tada mane

imdavo kažkoks pasitenkinimas, man būdavo malonu tai girdėti. Man tada rodė, kad aš pats viską suprantu, — ir kitų patarimus vien tik su pašaipu sutikdavau. Galbūt, išdidumas yra didžiausia blygybė gyvenime. O gal, tai tik viena iš daugelio tokių dalykų, kurių mes nemėgstame ir savyje nepastebime, tačiau kitiems visuomet mielai primetame. Gal taip būtų ir eję dienos, jei nebūčiau vieną kartą sutikęs to mergaitės, kuri vėliau taip sukrėtė visą mano gyvenimą. Jos vardas buvo Marytė. Ne, tai nebuvo pirmas susitikimas, nes mes gyvenome kaimynystėje ir kiekvieną dieną matėmės. Ji buvo atvažiavusi iš kito miesto. Mes jau buvome pakankamai pažįstami, tačiau draugystės tarp mūsų dar nebuvo. Tik vieną kartą aš ją susizavėjau, ir nuo to laiko ji man pasirodė tokia graži, ko kiek aš niekuomet nebuvau matęs. Gal iš tiesų ji ir nebuvo tokia graži, bet buvo kažkas, kas taip mane traukė prie jos ir

"Šiandien negrai - rytoj žydai"

komunistai kursto žydus prieš JAV

Taip bolševikai kursto žydus prieš J. Valstybių politiką

Spauda gausiai pamini naujosios valstybės — Izraelio — ketverių metų sukaktį. Tas mažas jubilėjus leidžia priminti žydų valstybės atsiradimą — įdomų, kupiną veržlumo, mokėjimo palenkti sau pasaulį tvarkančiųjų valią.

Britų žurnalistas Douglas Green knygoje "From Smoke to Smother" pasakoja, kad Leo Pinsker buvo pirmasis, kuris metė šūkį, kad

"žydai turi susijungti vienoje valstybėje."

Šūkis buvo paskelbtas jo knygoje "Autoemancipacija". Rusijos žydo įspėjimas savo rasei (Berlyne, 1882). Pinsker siūlė įsigyti teritoriją kur nors šiaurės Amerikoje ar Turkijoje, gauti sultonio ir kitų valstybių pripažinimą, kad tai neutrali valstybė. Jo idėja karštai parėmė ir sukonkretino "Siono bičiuliai", kurie 1884 m. Katovicuose (Lenkijoje) susaukė pirmą kongresą ir kalbama reikalui numatė Palestiją. Nuo tada prasidėjo žydų emigracija į Palestiją ir nuvykusiųjų nuolatiniai susidūrimai su arabais.

Sionistų organizacija taip energingai savo veiklą ir įtaką plėtė, kad Palestinos sionistai 1929 metų apykarose galėjo pasidžiaugti turį savo pusėje faktinius ano meto Palestinos valdytojus:

"Mes sionistai, visada atsiminsime, kad D. Britanija duoda pirmenybę tiems žmonėms, kuriems mūsų žydų reikalai yra prie širdies... Gali dar praeiti metų eilė, ligi darbai prie Negyvosios jūros įsisiūbuos. Jei mes prarastume šias concessijas, tai būtų sukludytas gal būt visa mūsų atėtis Palestinoje."

Britų tvloje globoje žydų emigrantai būrėsi Palestinoje. Lemiamos sionistų palaikomos imigracijos ir valstybės kūrimo pastangos pasireiškė su antrojo karo pabaiga.

Visų atminime tebėra laikai, kaip iš Lenkijos, Rusijos ir kitų bolševikų valdomų kraštų 1946 m.

UNRRA laikais ėmė plaukti tūkstančiai žydų

į Vokietiją. Čia jie turėjo būti UNRRA globojami ir iš čia slaptais laivais dingdavo ir at-

sidurdavo prie Palestinos krantų. Ten nelegalių imigrantų britų administracija nenorėjo įsileisti, vijo laivus šalin ar gabeno į salą ir internavo. Kiek prisikentėjo žmonės, kurių daugelis ir nežinojo nei kur, nei kam jie buvo vežami, bet kuriems buvo liepta tylėti ir vykdyti tai, kas įsakyta. O prieš britų atskirus pareigūnus buvo suruošti atentatai, mestas britams antisemitizmo įtarimas.

Šioje slaptoje imigracijoje atrodė kažkas keista. 1946 m. britų gen. F. Morgana, UNRRA pareigūnas, viešai paskelbė, kad esanti

slapta organizacija,

kuri vykdo žydų emigraciją iš Rytų Europos; kad esąs išdirbtas antrojo žydų ekzodo planas, kuris esąs remiamas britų ir amerikiečių pinigais. Britų parlamento komisija, o taip pat Amerikos senato komitetas pripažino tą patį. Nors gen. Morganui mestas kaltinimas antisemitizmu nepriilo, bet generolas turėjo atsistatydinti. O UNRRA gen. direktorius La Guardia paskyrė jo vietoje M. Coherną, tokį pat nuosirdų sionistą kaip ir jis pats. Vienam laive, kuriuo buvo gabenami kolonistai, buvo rasti dokumentai, kad amerikiečiai kapitulai turėjo būti sumokėta 45.540 dol. (po 10 dol. nuo gal-



Savo 68-rių metų sukakties dieną prez. Trumanas 363 kartą pirmą konferencijoj spaudos atstovus. Laikraštiniams prezidentas ta proga pareiškė, jog kongreso užsienio komisija sumažinti gynybai ir užsienio pagalbai lėšas bei nesklaidant darbo srity daro tik Stalinui džiaugsmo. Kalbėdamas apie savo gimtadienį, Trumanas pasisakė besijaucias kaip 28-rių metų.

su Maryte. Vanduo tiško, ir buvo vėsu, bet gera. Temo. Atrodė, kad ji buvo patenkinta. Ak, kaip aš tada norėjau, kad ji džiaugtųsi šiuo vakaru ir sakytų ilgai nepamiršianti. Bet ji netarė žodžio. Sėdėjo j tolį ir truputį šypsojos. Šviesūs, kiek garbanoti plaukai skriejo vėjyje. Kaip ji nepaprastai puikiai atrodė tą vakarą! Bet ji, tarsi skaitydama mano mintis, pagaliau pasakė:

— Tamstai turbūt neaišku, kodėl aš nekalbu, o žiūriu kažkur į tolį. Kodėl aš nesidžiaugiu, turėjusi progos tokiam malonumui. Tačiau argi tai neaišku? Kam gi sakyti, ką mes jaučiame?"

Man pasidarė gėda prieš ją, nes rodė, kad ji žinojo mano mintis, bet pasiteisinti nemokėjo. Gal ir nenorėjau, tik jaučiau, kad širdis kažkaip kitaip tvaksėjo...

Kai išlipome į krantą, jau buvo tamsu. Ar ji buvo patenkinta, aš to niekuomet negalėjau sužinoti. Ji buvo tokia pat tyli, o kai kalbėjo, atrodė ramiai, ir šypsniš nedingo iš jos lūpų. Tik atsiveikinant į jos priminiau, kad vis tik ji turi būti patenkinta taip puikiai praleidusi šią dieną. Tada ji nutišėjo ir trumpai pasakė:

vos), jeigu jis pabėgėlius pristatys į Palestiją.

Buvo aišku, kad sionistai taip puikiai organizavo, kad jie turėjo pritarimo ir bolševikų vyriausybės, kuri išleido žydus, ir Vakaruose, kur jie susilaukė pinigų ir kitokios paramos. Tos paramos dėka JTO 1947 m. pripažino žydams teisę kurti Palestinoje. Pripažino taip pat reikalaui juos ginklu apsaugoti nuo arabų.

Susilaukė stiprios paramos ir iš Jungtinių Valstybių

kurių vyriausybės simpatijas organizacija buvo laimėjusi. Jau 1947. 10. 15 "Daily Express" paskelbė:

"Prezidentas Trumanas buvo įspėtas respublikonų opozicijos, kad jis turės sunkumų, jeigu norės siūsti amerikiečių kariuomenę į Palestiją... Bet jeigu šito kariuomenės kontingento nesutiks duoti, gali būti jam sunkumų iš kitos pusės. Nega lima užmiršti — ir prezidentas ar jo kandidatas visada tai atsimena — kad iš septynių new-yorkiečių du yra žydai. New Yorko miesto savivaldybės rinkimuose žydai yra lemiamasis elementas. Nuo 1916 m. jorke kandidatas neradao j prezidentas, kuris nebūvo laimėjęs New York'e. Nėra ko stebėtis, jei prezidentas nori: kad britų kariuomenė pasilikti



Trumpai prieš savo liudijimą senato gynybos komitete užsienio pagalboms reikalui gynybos sekr. R. Lovett (vidury) ir Valstybės Departamento sekr. D. Achesonas kalbasi su komiteto pirmininku senat. R. Russell. Tai jau trečia kongreso grupė kuri apklausinėja tuo reikalu įvairius asmenis. Vyriausybės užsienio pagalbai skirti buvo pasiūlyta \$7,900,000,000. Tačiau kongrese daug kas nori šią sumą sumažinti, nors vyriausybė labai kietai savo pasiūlymą gina.

bent tol, kol atsiras išeitis — jeigu tokia yra — iš susipynusių padėties."

JAV prezidentas netruko pasisakyti už tai, kad į Palestiją būtų įsileista 100.000 žydų.

Kai Palestina buvo padalyta, sukurta Izraelio valstybė turėjo dar išsikovoti gyvenimo teisę iš vietinių arabų, kurių valstybės buvo visos prieš Izraelį. Arabų neapykantą ir šiandien nėra išblėsus.

Tik didelės vidaus organizacijos ir ryžtingumo dėka, remiama taip pat iš šalies, Izraelio valstybė per ketverius metus pajėgė gyventojų skaičių iš 700,000 pakelti iki 1.600.000. Amerikos žydai, kur yra didžiausios pasaulyje žydų kolonijos — apie 5 milijoni, — per tą laiką sudėjo naujosios valstybės reikalams, kaip rašo "Aufbau", 280 milijonų dol. Ir dabar teberemia uoliai, šiomis dienomis, kai sukako tas mažasis jubilėjus, JAV vyriausybė taip pat išrašė čekį arti 20 milijonų dolerių pagalbos Izraelio valstybei.

Tačiau šiuo pačiu metu JAV metamas antisemitizmo kaltinimas!

"Aufbau", žydų leidžiamas vokiečių kalba laikraštis, praneša, kad komunistų valdomose kraštuose buvo paskelbtas "Laiskas Amerikos žydai". Jame aprašomas apsilankymas Varšuvoje žydų muziejuje, kuris primena didvyrišką žydų pasipriešinimą naciams; aprašoma taip pat Sovietų pagalba žydams. Paskui pereina prie dabartinės Amerikos:

"Kas vakar buvo Lenkijoje, rytoj gali įvykti JAV. Kur yra reakcija ir fašizmas, ten negali nebūti antisemitizmo... Trage-

dija prasideda ten, kur žydai iš kuklumo ar savinaudos tiesiogiai ar netiesiogiai materialiai ar moraliai remia fašizmą. Fašizmas — pogromas, net po žvaigždėta vėliava

Šiandien negrai, rytoj žydai

Kas atima pilietines teises komunistams, tas rytoj žydus patatys už įstatymo ribų. Instinktas ir tūkstantmetinė istorija turėtų žydams pasakyti: jei jie nori gyventi, tai jų vieta pažangos ir taikos, bet ne esininkų sąjungininkų fronte."

Visa šita propaganda, kad JAV yra antisemitai, ir kurstyamas, kad žydai sukiltų prieš Amerikos politiką ir remtų Sovietus, yra kilusi, kaip "Aufbau" sako,

ryšium su Julijus ir Ethel Rosenberg byla,

kurioje jie buvo pasmerkti mirti už atominių paslapčių šnipinėjimą.

Idomu, kaip šita byla buvo panaudota bolševikinei propagandai. "Aufbau" primena, kad sprendimas buvo pereinų metų bal. 15 d. Ligi to laiko nei komunistinis "Daily Worker" nei kitas komunistinis laikraštis neparasė nė žodžio apie bylą. Pats sprendimas buvo "Daily Worker" paskelbtas tik trimis sakiniais. Paskui vėl tyla. Tik 1952 m. sausio mėn., du mėn. po minėto "laisko Amerikos žydai", komunistinis žurnalas "Jewish Life" (New York) tylą nutraukė. Jis paskelbė, kad Rosenbergų bylą reikia sieti su kylančiu fašizmu ir antisemitizmu, kuris esąs integralinė karo kurstyimo dalis. Kova prieš Rozenbergo mirties sprendimo įvykdymą esanti kova prieš antisemitizmą. (nukelta į 4 psl.)

gyventi be kieno nors pagalbos ar gražiau ištarto žodžio.

Arvo paskutinė tos vasaros gegužinė. Aš nuėjau. Ji taip pat buvo. Bet aš norėjau jai parodyti, kad man ji nė kiek nerūpi, ir juokiau su kitom, nors paslapčia ją sekiau. Mažiau, ji turėjo pakankamai gerbėjų, bet nebuvo linksmas. Ar ji liudėjo manęs? Taip, aš tai jaučiau. Tik prieš pabaigą nuėjau pas ją. Gal tik dėl to, kad ji turėjo pakankamai draugų, ir mane ėmė pavydas. Tada ją vėl pamaciau tokią linksmą ir gražią, kaip visuomet. Pamaciausi mane, ji pasiūžėjo tiesiai į akis ir lyg juokais pasakė:

— Aš maniau, kad mes buvom pamiršę šią pažintį...

Aš jutau, kad tai juokais pasakyta tiesa. Paskui ją vėl lydėjau namo, bet jau ji nieko panašaus nesakė j ano vakaro sakinį. Gal būt, ji per daug greitai pamatė mano būdą. Buvo man gera, ir kiekvieną piktesnį mano žodį paversdavu juokiu, iš kurio aš pats juokiausi. Gal ji pajukė mane, bet aš nepastebėjau ir buvau laimingas. Po to vakaro aš nes pasidarėm tikri draugai, ir niekuomet daugiau ji man nieko nepageidavo nekaltėjo.

Dienos bėgo nesulaikomai, nors man jų buvo taip nepa-

prastai gaila, tarsi būčiau jaukęs tą tamsią pabaigą. Atėjo ruduo, ir pamažu vėjas raičiojo pageltusius lapus. Mūsų draugystės nenaikino atslenkantis ruduo ir nepakaužęs šalnis. Man buvo geru žiūrėti į tuos krentančius lapus. Tuomet netikėjau tuo, ką daugumas sakė, kad žmogus liūdi draugų su gamta, ir tas liūdesys rudenį aplanko kiekvieną. Atrodė, kad Marytė buvo mažimi pilnai patenkinta. Ji jautė, kas man negatinka, ir apie tai kalbėti nepatiko. Tik tada aš tikrai pajutau, kad mane pažino nuo pat pirmojo mūsų susitikimo. Gal būtų visa puikiai pasibaigę, jei ne vienas dalykėlis, kuris pakrėipė visą gyvenimą. Vieną sekmadienio popietę kaip paprastai mes turėjome kur nors išeiti. Aš buvau pasirušęs ir nuėjau jos pakviesti. Pasirodė, pas ją buvo atvykusi seniai matyta draugė. Ji buvo iš Marytės gimtojo miesto. Tuoj pajutau, kad jos artimos draugystė prasidėjo nuo pat kūdikystės dienų. Šį kartą jos buvo kiek ilgiau nesimatę, gal todėl atrodė dar artimesnės viena kitai. Nieko nesakiau jai tada, bet eidamas namo pykau ant jų abiejų. (bus daugiau)

"Kas buvo nieks, tas bus viskuo"

Šiandieną jau daugeliui gali būti įdomios ir šios mažos gyvenimo iškarpos iš 1940-1941 m. okupacijos dienų. Jos atskleidžia vieną kitą žmogų, nuėjusį dirbti svetimiesiems.

Man teko augti ir bręsti vienoje aukštųjų šeimoje, kurioje kova už laisvę ir laisvai galvojančių žmogų buvo kasdieninis reiškinys. Visa didžioji giminė buvo galima pavadinti kovojančia gimine, nes jos žmonės pralaido daug dienų caro kalėjimuose, jų neglostė nė savoji valdžia. Šioje giminėje kiekvienais metais po kelis kartus, kai susirinkdavo visa giminė, persigrundavo žodžiu katalikais su socialdemokratais, valstiečių liaudininku, o visi kartu su savo giminės idealistiniais nusiteikusių komunistų, tačiau niekad nevirtusių bolševikų. Visa giminė keletą metų didžiavosi, kad jos narių tarpe nebuvo nė vieno tautininko, kuris jau savo veikla prisideda prie žmogaus laisvės varžymo. Kai vienais metais jaunosios kartos tarpe atsirado vienas jaunaliutis, susirinkusi giminė užčiupė jam lūpas. Po trejų metų, pamatęs laisvės pančojimą valdandžioje partijoje, pasitraukė. Netrukus pasitraukė ir iš tautininkų, kai ten buvo perskaityta keletas brošiūrų - paskaitų (pvz., kodėl brangus cėkuris ir p.), o iškilusių klausimų nebuvo galima išskinti čia pat vietoje, bet reikėjo parašyti juos raštu ir persiųsti Lietuvos Tautininkų Sąjungos vadovybei (apskrities pirmininkui). Tas buvo nurodyta visose tautininkų susirinkimams skirtose ir atskiromis knygutėmis spausdintose paskaitose. Šiam 20 ha ūkininkui užteko tu kelių paskaitų, to mažyčio laisvės scvaržymo, kad sugrįžtų atgal į savo giminę ir savųjų ūkininkų tarpą. Jis ėmė jiems kalbėti gyvais pavyzdžiais prieš tautininkų užmėtą tautai jungą. Dėito teko jam mokėti tiesiogines baudas, dedamas apskrities viršininko "už visuošenės vienos dalies prieš kitą kirsinimą", arba netiesiogines, — jo kelio gabalas buvo laikomas "pačiu blogiausiu taisyklų viename apskrityje". O tas jo kelias buvo pataisytas geriausiai gal visame valsčiuje...

Išlygino gera rykšte

Pagaliau giminę buvo ištikęs dar vienas smūgis. Viena jos šeima buvo nukeldinta dirbti į Zarasų apskr., kuris buvo laikomas pataisos namais ne tautininkais galvojančiams. Ten visi tarnautojai buvo pavesti Zarasų apskr. mokyklų

JONAS DIRZYS

inspektoriui J. Samui ir vietos saugumo viršininkui — jų abiejų sutartinai priežiūrai ir macionei. Jei ten nukeldintais per metus "nepasitaisydavo", tai turėdavo pasieškoti darbo kurioje nors privačioje įstaigoje, nebesusijusioje su valstybe bei tautininkais. Čia tos šeimos vaikai buvo įrašyti į vietos skautus, kuriuos daugiau ar mažiau tuo metu globojo Zarasų saugumo viršininkas Braziu-kaitis. Skautukai buvo įpareigoti sekti kitus Zarasų vidurinės mokyklos mokinius. Vieną dieną trečios klasės uniformotasis jau papasakoja apie savo pusseserę ateitininkę, esančią kitoje gimnazijoje. Už tai gavo saldinių, gerų šokoladinių, ir dar visą litą. Tėvas, tai sužinojęs, savo sūnų pririso prie šuns grandinės ir paliko kelioms valandoms "pagalvoti", o paskui visa baigė išlyginti gera rykšte, neleidusia kelias dienas atsisėsti... Daugiau skundikų visa giminė jau nuo 1863 m. sukilimo dienų nežinojo.

Todėl nenuostabu, kad nors politiškai ji daug ginčijosi, tačiau tarpusavy geriausia sugyveno, vienas kitam padėjo, neklusdamas kokių kas įsitikinimų.

"Maskvos auklėtinis"

Prasidedant bolševikinei okupacijai, 1939 m. rudenį, visa giminė pajuto užgrūvanti Lietuvos nelaimę, o buvusieji komunistinio nusiteikimo žmonės, daugiausia išsigančiodami, jie aiškiai žinojo, jog visi būsią apkaltinti **ženševikais, eserais ir kitokiais liudais priešais**. Labiausia būkštavo vienas, kuris 1936 m. buvo slapta perėjęs Lietuvos-Latvijos sieną. Rygoje iš Sovietų pasiuntinybės gavęs reikalingus dokumentus visai kita pavarde ir išvažiavęs į Maskvą aukštąją propagandos mokyklą. Ją baigęs, grįžo 1938 m. atgal ir visiškai išgijęs. Su komunistine veikla daugiau nesusirišė. Priešingai, jis pasakodavo labai daug faktų, šurpą keliančių, tuo metu daug kam nežinomų, bet pavirtusių tikrove 1940-1941 m. Su jo grįžimu iš komunistinės veiklos pasitraukė ir visi jo tolimesni bei artimesni giminaičiai, išskyrus vieną. Visi jie 1941 m. pavasarį buvo ištremti į Sibirą kaip ne-

patikimi. "Maskvos auklėtinis" 1940 m. laikėsi nuo bolševizmo atokiai, 1941 m. dalyvavo tautos sukilime, o 1944 m. pasiliko krašte, drauge su kitais kovojė prieš bolševizmą ir žuvo. Prie bolševikų prisidėjęs, kuris dar 1919 m. mėtė kryžius iš mokyklų ir daužė juos pašaliuose, vėliau įvairių kratų metu mokėdavo suvalgyti dokumentus, 1946 ar 1947 m. pasiėmė NK-VD ir dingo. Šlaip pati giminė smarkiai buvo paliesta išvežimų 1941 m. pavasarį, o visiškai beveik sunaikinta 1944 m. rudenį: vieni jų žuvo kaip "būožės", o kiti — "nepritaę prie liaudies".

Sis ilgokas įvadas leis skaitytojui suprasti, kad šias eilutes rašančiamajam galėjo būti daug pažįstamų žmonių, kurie nuėjo link bolševikinių grašių. Jų daugelis mieliai svečiavosi ilgesnią laiką tautininkų metais pas ne vieną šios giminės žmogų ir gyvė ėai kuriuos iš jų turėčius net dvarus, kad darbininkijos reikalai tuose dvaruose ar stambiuose ūkiuose yra tikrai pavyzdingai sutvarkyti. Su jais man nekartą teko matytis 1940-1941 m., net ir tuo metu, kai buvau patalęs už bolševikinių įstatymų ribos ir man grėstė tik kalėjimas. Laiks nuo laiko susidurdavau dar su jais, išėjusiais "būti viskuo."

I.

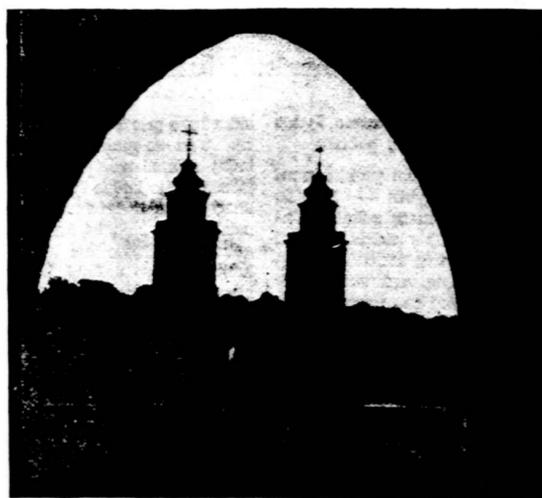
Ponas Bimba perkasi dvarą

Neseniai, visai dar neseniai ties Kamajų miesteliu (Rokiškio apskr.) buvo toks senas dvaras su senomis liepomis ir dar senesniais žmonių prisiminimais. Vasaros rytais pro dvarą keliukais praedavo vienmarškiniai ir basi senukai, praedavo ir braukdavo ašaras, ašaras su baudžiaivos dienomis ir rykštėmis, loviais, šunimis, nakčiai pašauktomis mergaitėmis ir nužudytomis bei nusiūzūziomis sargėmis. Bet praėjo baudžiava, o 1924 m. rudenį pabaigė savo dienas ir senasis Kamajų dvaras. Jis buvo išdailintas savanoriais ir žemės norintiesiems. Liko tik niūrus dvaro centras, jų vėliau nupirko du lietuviai, paprastai lietuviai, kurių tėvai ir seneliai linko po sunkia baudžiava.

Senasis Kamajų dvaras gavo naujus šeimininkus. Vienas iš jų buvo truputį keistas — kitoks negu visi. Jis dėvėjo baltą švarką, šiaudinę skrybę su juodu kaspinu, turėjo didelę piniginę su žaliais pinigais ir save vadino **ponu Bimba**. Tuo metu mūsų krašto stambesnieji ūkininkai ir net pirkusieji dvaro centrelius ponais nesivadino. Ponas kamažiškiam nebuvo patrauklus. Tačiau vienam Kamajų dvaro savininkui šis priedėlis buvo pripažintas, ir jis buvo vadinamas **ponu Bimba**, tiesa, pirma juokais, o paskui buvo taip jau įprasta ir tos pašaipos užteko iki pat Nepriklausomybės galo. Ne kartą vietiniai gyventojai, prisimindami J. Bimbos jaunystę, mėgdavo pasakyti, kad Kamajų dv. šiandien valdo ponas Bimbėlė.

Po kelių metų ponas J. Bimba įsitaisė dar ir malūną. Malūnui vieta buvo visai tinkama. Visi kiti malūnai buvo gana toli, todėl Bimbos malūnas maldavo per dienas ir naktis. Žmonės vėl liko žmonėmis ir juokavo, kad malūnai mala... iš dolerių litus.

Įsitaisęs malūną J. Bimba jautėsi turtingas ir labai garbingas žmogus. Jis norėjo būti kviečiamas į visas vaišes, tiek pas kleboną, tiek į aplinkinius dvarus. Tačiau kažkodėl apylinkės turtingieji pono Bimbos ir jo sesers nebuvo linkę kvies-



Balandžiai Kauno bazilikos bokšte. Tolumoje matosi Jėzuitų bažnyčia. Nuotrauka V. Maželio. "Ateities" klišė.

tis į vaišes. Visiems užkliūdavo ne jo paprasta kilmė, bet neįprastas kalbėjimo būdas ir piktas liežuvis... Bimba apylinkėje ir liko Bimbėlė.

Broliai Bimbos moko išminties

Nusipirkęs Kamajų dvarą, o ypač įsitaisęs malūną, ponas J. Bimba visoje apylinkėje buvo laikomas labai turtingu žmogumi. Tačiau pats Bimba norėjo, kad visa apylinkė jam nusilenktų ne tiek dėl turto, kiek dėl išminties. Savo išmintimi J. Bimba labai didžiavosi, nes jis buvęs Amerikoje, visokių kraštų matęs, pinigų susikrovęs. Kiekvieną kartą kai tik užsimindavo apie Ameriką, būtinai peikdavo Lietuvą, o savo darbininkams kalbėdavo apie ateinančią naują santvarką — **komunizmą**, kuris nušluosiąs supuvusį visų kraštų kapitalizmą ir buržuaziją. Komunistinė būsianti ne tik Europoje, bet ir Amerikoje. Ameriką būsianti greičiau komunistinė, ne Europą, nes Amerikoje esančios darbininkų unijos, kurios dabar visos esančios komunistų rankose. Ir labai daug visokių dalykų pasakodavo darbininkams ir vietos ūkininkams apie Ameriką ir komunizmą. Gyventojai pasiklausydavo Bimbos "išminties", pasijuokdavo ir neudavo. Ypač negalėjo suprasti Kamajų apylinkės ūkininkai Bimbos šnekos dėl to, kad pradėjus komunistiškai "lyginti žmones", reikės juk visa pradėti nuo paties pono Bimbos. Darbininkai ir nesuprato J. Bimbos, nes tas kalbėjo apie geresnį darbininkams atlyginimą, trumpesnės darbo valan-

das... Tačiau pats savo darbininkus itin spaudė. Šie labai dažnai dingdavo, nieko ponui Bimbai nesakę, net algos išsizažė.

Didžiausias J. Bimbos išminties šaltinis buvo jo brolis **Antanas**, kuriuo jis visur didžiavosi. Jo brolis Antanas esąs labai išmintingas, net universitetą baigęs (tebuvo tik koledžė, bet jo nebaigė J. D.), o dabar redaguojęs patį didžiausį lietuvių darbininkų laikraštį, kurio vardas esąs "Laisvė". Taip pat jįsai rašęs ir vienam amerikiečių darbininkų laikraščiui (Daily Worker J. D.), kuris keliąs visokias Amerikos kapitalistų šunyles. Tiek vieno, tiek antro laikraščio iškarpas ponas Bimba paskaitydavo savo darbininkams ir malūnų suvažiavusiems ūkininkams. Ypač mieliai skaitydavo tas vietas, kur buvo puolama Lietuva ir jos valdžia bei girama bolševikinė Rusija.

Palaidęs visas vadžias savo brolio Antano (dabartinio "Laisvės" redaktoriaus J. D.) pagyrai, kartais nuslysdavo į šalį ir imdavo peikti Amerikoje esančius lietuvius, kad šie esą labai nesupratę. Jie skaitė ir dabar dar visokius kunigų leidžiamus popiergalius ir apleidžią savo darbininkiską spaudą, kuriai esą labai sunku gauti su galu suvesti. O 1937 m. per Joninių šventę ponas Bimba, gerai įsilinksminęs, visiems vaišiu dalyviams pareiškė: "Jei ne pašalpa, tai "Laisvė" neišsilaikytų." Apie kokią pašalpą jis tada kalbėjo, aiškiau nepasakė.

(bus daugiau)

KAS KĄ SAKE

Lūpama liga

— Kodėl tu nenori leisti savo žmonos aplankyti sergančios kaimynės?

— Ji serga užkrečiama liga.
— Kokia liga?
— Ji nori, kad daktaras jai prirašytų atostogas Kalifornijoje. Bijau, kad ir mano žmoną neužkreštų.

Telegrama iš pėklos

Viename Prancūzijos miestelyje gyveno greta du kaimynai ir abu ta pacia pavarde — Dubois. Vienas pasimirė, o kitas išvyko į Afriką. Sis mušė žmonai telegramą, bet paštininkas apsiriekęs pristatė jį mirusiojo našlei. Ji atplėšė ir perskaitė: "Pasiekiau laimingai. Čia pragariškas karštis." Našlė krito į kėdę apalpusi.

Kad ašaros neišsekėtų...

Mažoji Zuzana sukūlė lėlę. Ji taip graudžiai verkė, kad visa apsiliejo ašaromis. Paskui jos ėmė džiūti. Mažas broliukas pasiūžūrėjo ir užjaudamas seserį įbėgo į kambarį. Jis grįžo su stikline vandens ir ramino: "Išgerk. Prisipildyk vėl."

Karas yra negeras daiktas

Mokytojas išaiškino savo mokiniam, kad karas yra negeras daiktas, nes jis sunaikina daug turto ir žmonių; istorija tai aiškiai rodo. Paskui jis paklausė:

— Kristupai, ar žinai, kodėl karas yra žalingas?
— Žinau, p. mokytoju. Karas didina istoriją, o mes turime jį mokytis.

Nepatyręs jūrininkas

— Aš nesuprantu, — nusiskundė vienas naujokas senam jūreiviui, — kodėl mes laivus vis vadiname moteriškai — "she", o ne "he"?
— Pavairuok bent vieną, tai suprasi.

Sena vokiečių aristokratė mėgdavusi savo anūkėms pasakoti, kaip jai jaunai visi lenkėsi ir jos rankos prašė. Kartą ji ir sako:

— Man net kronprincas Vilhelmas po kojomis buvo pakrięsęs.
— Ar tas, tetule, kuris parke nuo paminklo nusirito?

LIETUVIAI PASAULYJE

KANADA

• **Hamilton, Ont.** — Čia įvykusiose pralabose Dainavos salėje, kaip šokiendienį, žmonių buvo neperdaugiau, bet dalyvavo draugijų atstovai ir visi, kuriems rūpi šalpa. Pakalbėjęs J. Valaičius apie lietuvių tremtinių gyvenimą Europoje, susirinkusieji BALF vaujais Hamiltone pradžiū suaukojo \$91.50. BALF veiklai pagelbėti pasizadėjo kun. kleb. Dr. Juozas Tadarauškas, Vladas Šešelgis, Stasys Bakšys, Stasys Naikauskas, Jonas Mikšys.

Veikliausia čia veikia Tautos Fondo veikėjai.

Lietuvių parapija 58 Dundurn St., No. Hamilton, Ont., yra labai gražioje vietoje. Nors bažnytelė dabar gana kukli, bet ruošiasi statyti naują bažnyčią. Lietuvių šioje kolonijoje yra apie 1,000, veik visi naujai atvykę. Apie trečdalis jau įsigijo savo namus ir gerai kuriasi. Vienas kitas steigiasi ir biznesius. Dainavos salė yra prie pat ežero, 469 Bay St. Hamilton, Ont.

• **Toronto, Ont.** — Čia surengtose BALF pralabose per dvi dienas dalyvavo keletas šimtų žmonių. Kalbėjo Jonas Valaitis. Pralabas rengti daugiausia pasidarbova klebonas kun. Petras Ažubalis. Programą vedė Lietuvių Bendruomenės ir radijo programos vedėjas Jonas Simanavičius. Tuo metu buvęs Toronte Chicagietis misionierius kun. Venskus taip pat pagelbėjo BALF pralabas paskelbti. Atukų per abi dienas balftai torontiečiai suaukavo \$447.00.

• **Toronte, Ont.**, vykstančioje Grafikos S-gos parodoje dalyvauja dail. **Telesforas Valius**. Parodoje išstatė tris savo kūrinius: Vėlykų rytą, Dionizo Poškos laikais ir Žemaitija, kuris susilaukė didelio parodos lankytojų dėmesio.

• **Jonas Simanavičius** ir per radiją su J. Valaičiu padarė interviu. 12 minučių programa apie Balfą ir šalpos problemas buvo labai įdomi ir plačiai teiki Kanadoje tiek Jungt. Valstybėse girdėta. Mat, stotis yra St. Catharines, Ont., arti Niagara Falls.

Torontiečiai pasizadėjo Balfo veiklą pagyventi.

• **Windsor, Ont.** Poetė Marija Sims Windsoro lietuvius su pažindino su Balfo atstovu Jonu Valaičiu. Lietuvių Bendruomenės pirm. Petras Januška ir Zatarskiai pasizadėjo pasidarbuoti Balfo šalpos programai pagelbėti, surengdami rinkliavą, pramogą ir kitokiais būdais tremtinius sušelpiti.

CILĖ

• **Kun. A. Kardauskas**, kad daisė iš Romos nudykęs į Cilę ir ten pragyvenęs keletą metų, buvo vizą į JAV ir gegužės 21 d. išvyksta. Pirmiausia atvyks į Norwoodą pas savo seserį Kamantauskiene. Jo brolis, taip pat kunigas, Jonas, atvykęs į Cilę iš Vokietijos, anglų zonos, dar pasilieka Cilėje. Šiuo metu Cilėje dar gyvena iš Vokietijos nukeliavę Julius Kakariška ir Paulius Steliginis. Abu vyko studijuoti ir ten baigė universitetus.

ITALIJA

• Vėlykų švenčių proga Lietuvos Kunigų Sąjunga Romoje surengė ekskursiją į Asyžių.

PRANCŪZIJA

• **Dail. Adomas Galdikas** su žmona birželio mėn. pradžioje Queen Elizabeth baiva išvyksta į JAV. Tuo būdu Paryžiuje lietuvių dailininkų beieka: V. Kasilius — tapytojas, A. Moncyas — skulptorius ir dailės studentas V. Gailius.

• **Dail. Vytauto Kasulio** paroda Paryžiuje, Gilbert Stiebel galerijoje atidaryta gegužės 4 d. Paroda tęsiasi iki gegužės 24 d. J parodos atidarymą atsilankė dr. S. Bačkis, einąs Lietuvos atstovo pareigas.

• **Tarptautinis mergaičių** globos organizacijų kongresas įvyko Paryžiuje gegužės 3 ir 6 dienomis. Lietuves atstovavo: O. Bačkienė, dr. N. Bražėnaitė ir B. Venskuvienė.

• **"Laisvės draugų"** tautinis ir tarptautinis kongresas įvyksta Paryžiuje gegužės 16-18 d.d. Iš lietuvių tuo tarpu pakviesta dalyvauti: dr. S. Bačkis ir min. E. Turauskas.

VOKIETIJA

Is Liet. Tremtinių Sielovados veiklos

Tėv. A. Bernatono rūpesčiu Diebuge įvyko Vokietijoje liksusių kunigų suvažiavimas ir rekolekcijos, kurios prasidėjo balandžio 23 d. Iš visu Vokietijos kampų buvo suvažiavę 13 lietuvių kunigų. Pradžioje kiekvienas išpasakojo savo darbo sąlygas ir vargus, paskui atskirais aktualiais klausimais buvo padaryti pranešimai ir padiskutuota. Visa Vokietija padalyta į 13 lietuviškų prapijų. Parapijų plotas pasidarė labai didelis, todėl kunigui labai sunku pataknauti tikinčiuosius. Kartais sekmedieniais vienam kunigui tenka laikyti net 3 mišias. Neturėdami guri susisiekimu priemonių, turi kelti traukinius, o tas sudaro dideles išlaidas. Paskutiniu laiku NCWC perlėdo lietuviams kunigams 3 automobilius. Jei atsirastų dar du, tai tikinčiųjų lietuvių religinis aptarnavimas dar geriau sutvarkytų. Kun. Liubinas padarė pranešimą šalpos reikalais. Pa-brėžta, kad lietuvių kunigo Vokietijoje pirmoji pareiga yra karitatyvinė — selpiti vargan patekusius tautiečius. Dauguma likusių kunigų yra silpnos sveikatos. Kad būtų varge iš ko juos selpti, buvo sudarytas kunigų fondas.

Vasarą numatoma surengti 2-3 savačių vaikų stovykla, nes visi vaikai dažniausiai lanko vokiškas mokyklas. Tokioje stovykloje vaikai ne tik pailsėtų, bet dar gautų lietuvišką lavinimą. Stovyklos organizavimas pavestas Sielovados Tvarkytojui T. Bernatoniui. J suvažiavimą atsilankė NCWC direktorius Vokietijoje, Lenkų delegatas ir Mainz'o vyskupo įgaliojotas kanauninkas ir kun. Urbaitis, buvęs lietuvis misionierius Kimijoje. Rekolekcijas vedė specialiai iš Romos atvykęs kun. dr. V. Balčiūnas.

VARDAN DIEVO

Mažoji Maldos paveiksluota maldaknyga, kuria parengė Kun. Stasys Yla, iliustravo dail. Paulius Augustas. 65 originalūs paveikslėliai, ciluotos maldos. Kaina \$1.25

Kreiptis: **Darbininkas**, 690 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y., arba pas leidėją: **Immaculate Conception Convent**, R.F.D. 2, Putnam, Conn.

VELNIO APSĒSTAS

DR. A. GRIGAITIS

Ziemas rytas. Mašinojam avīzas. Kuliāmoji, gavus daļi rēdo, suunksāia suprunksāia ir, ēkračius grūdus, tušcius šiaudus išpiauna. "Duok daurgiau!" — prašo mašina ir pradeda staugti, lyg alkanas vilkas. Padavus perdaug pradeda mauroti: kašnis per didelis, gali paspringti. Tada brois, leidziās pēdus i mašina, pro langelį sūktelēja: "Judyk, judyk, vaike!"

O tas vaikas, Antanas, piemuo, sēdjs ant rusvelkio ozi, pradeda čiauzēti botagu. Kam klius, kam neklius, bet varģei Spangajai visada klius. O kas Antanai? Jā muša visi, nesigaili ir įsai. Ji ir taip likimo nuskriatusta — spanda ir dirba iš visu jēgu.

"Antanai, žiūrēk, Sivosios viržiai palaidi! Ragink jā!", saukia vėl mano brois. Bet jis nenori jos botagu piekti.

Po kuliāmaja, ant grendimo, lyg lietutis byra grūdai. Iš po mašinos grēbliu juos ištraukia, šiaudus nugarboju ir sustumiu i krūvā. Arpas juos išaruoos. Svirno aruođe jie ilēsis iki pavasario. Pavasarj sējikas išbarstys dirvon. Dirva nužaliuos diegais, diegeliāis. Saulētē šildys, šiltas pavasario lietus girdys, o vējelis glostys, pasakas seks. Išaugš aukštos, grazišos, naujos avīzas, varpos bus pilnos grūdų.



Tingiai suamsi Margis. Pro vartus kieman įšliauzē vienkinķes rogūtēs. Jos sustoja prie sodnelio tvoros. Iš rogūčių sunkiai išsiritā žmogysta, vādzias ūzmeta ant statinio, arklīui paduoda šieno ir apsidairo. Paskui pajūda trobos linkui. Ant priebučio nusivalo ražu prilipusj prie batų sniegā, garsiai nusišnyņsāia ir dingsta trobos duryse. Visa tai aš seku ir pamatau kluonan bēgančā sēsērj. Atējus jį sako: "Albina, pas tave atvažiavo ligois." Vos tai pasakē, ir vėl pirkion nulapatauvo. Brois davē ženklā vienam iš darbininkū, nešusjū išskultus šiaudus, pavaduoti mane. Aš nuējau prie ligoio.

Ligois, įsiritēs seklyčion, kur buvo pakviestas apžiūrēti, kažkā neaiškiai sumyķē. Vadinasī, mane pasveikino. Nurodēs jam kēdē atsīstēti, paprašiau nusivilkēti. Ligois iš veido man atrodē moteris. Nusīcēmē nuo galvos vilnonē skarā, nusivilkō milinē. Paskui sekē antras panašus apdaras. Kai nusīcēmē tā kitā skarā ir antrā milinē, man vis dar atrodē moteris. Paskui "ji" nusivilkō ilgus kailinius. Po jais būta milinū kelniū, švarko ir ant galvos avikailio kepurēs. Dabar tik įsitikinau, jog ligois vyras. "Keistas ligois," pamaniau sau.

Pasiteiravus apie jo ligā, svetys iš kelniū kišenēs ištraukē kaž kokj ryšulį ir, nē žodžio netarēs, padējo man ant stalo. Ryšelyje būta receptų. Pradėjau žiūrētį ju naudotus vaistus. Tai buvo receptai broimui, valerijono lašams ir apskritai tokiems vaistams, kurie liudijo ligoj besigydanū nuo nervū sutrikimo. Aš paklau-

siau, kas jam yra negero.

— Velnio apsēstas, — gavau atsakymā.

— Kas tamstai yra saķes, jog esi velnio apsēstas?

— Taip žmonēs man sako.

— O iš kur jie žino, kad tamstā velnias kamuoja? Kā pats galētum pasakyti?

— Matai, daktare, aš nežinau, ar velnias mane yra apsēdēs, ar koks kitas paibelis, bet aš vienā galvoju, o liežuvis kartais pasako nei šj nei tū. Kartais nušneku tokius niekus, jog žmonēs sprendžia mane velnio apsēstā esant.

— Gerai, tamstēle, prašau man papasakoti savo ligos visā istorijā. Man tai labai svarbu.

— Gerai, daktare, aš papasakosiu.

Ir jis man štai kā papasakojō.

— Aš esu račius, na, ir šiek tiek stalius. Gyvenu N. bažnytkaimyje. Darbas man sekēsi ir mano darbu žmonēs buvo patenkinti. Aš ir ratus padarydavau, ir bričkēlę sukaldavau, ir spintā bei stalā sulipindavau. Aš jau turėjau santaupū ir pradėjau galvoti apie medžiagā naujai pirkiai, nes sena smuko prie žemēs.

Kartā, besukbēdamas pro duris, per mažai pasilenkiau ir stuktelėjau galva i durų staktā. Taip stipriai stuktelėjau, jog buvau netekēs sąmonēs. Paprašytas vietinis mokytojas pradējo dėti man ant galvos šaltam vandenyje suvilgytas palas ir aš atsigavau. Rodēs nieko blogo nebuvo atsitike. Guzas ant galvos po truputį atslūgo. Kartais turēdavau kvaitulį, bet jį tai dėmesio nekreipiau. Po keliū mėnesiū pradējo reikštis ši liga. Pradžioj tik nežymiai ir retai užsikirsdamo kalba. Svarbiausia, mano liežuvis pradējo nušnekēti nei šj nei tū. Iš šalies kas klausydams tikrai gali pamanyti, jog mano protas netvarkoje. Pradėjau lankyti gydytojus. Gydytojai pažiūrēs, pažiūrēs ir sako: "Tu sergi nervū ligā."

Dažniausiai prirašydavo sūroko vandenilio arba lašū. Vaisitai nieko negelbēdavo. Buvau ir pas sēptūnus, bet nieko gero. Besigydanū ir santaupos sutirpo. Žmonēs pradējo kalbētį, kad esu velnio apsēstas ir ēmē manēs šalintis. Sumazējo darbas, o aš pradėjau darytis ne-savas. Vienas pažjstamas patarē man eiti pas klebonā, kad ekzortus atskaitytū — velniā išvytū. Nuējau, o klebonas nei kalbēti nenori.

"Tu," sako, "sergi nervū ligā, eik pas gydytoją."

O Roželē, davatkēlē, sužinojus, jog buvau pas klebonā, pradējo jį man ekzortus skaityti. Sekmadieniais prie šventoriaus ar šventoriuje prie visū žmoniū ēmē jį maldeles kalbēti, kad piktoji dvasia mane apleistū.

"Tu," sako, "Jonaiti, nebijo: aš iš tavēs išvysiu velniā ir tu būsi sveikas."

Aš pradėjau vengti žmoniū, neiti bažnyčion. Iš nusiminimo pradėjau užēiti alinēn išgerti. Išgērus dar blogiau: pradēdavau pykti, grįžēs namo bartis.

Supratau, jog tai negerai. Mečiau gērēs. Sulysau. Veidas, kaip matote, susiraukšlėjo, supliuško. Aš pradėjau tikrai bijoti, kad iš proto neišeičiau.

Vienā dienā žiūriu ant šauksdēcio už indū stovi nepilnas pusbonkis. Maniau degtinē. Paragavau — vanduo. Supratau. Tai Roželēs darbas. Ji atnešē žmonai švesto vandens, kad mane šlakstytū. Rytais pabudēs pirkioje užuosdavau kaž kokj žoliū kvapā. Vadinās, pradējo rūkyti mane žolynais.

Gyvenimas pradējo darytis nebeapkenčiamas. Aš pagaliau nustoju pusiausvyros. Pradėjau manyti, jog tikrai kokia nors pikta dvasia mane bus apsēdus.

Girdėjau, daktare, jog tamsta esi pagydgēs vienā seniai sergantj nervais. Gal ir man pagalbētumei? Arba duok bent patarimā, kā turiu daryti.

Išklausēs ir baigēs ligoio tyrimā, pareiškia:

— Tamstai, paprastai kalbant, kartais nutrūksta telefoninis ryšis tarp mąstymo centro ir kalbos. Tamstai šie skystimēliai, kuriuos geri, bei sēptūnū užkalbėjimai negelbēs. Tamstai reikia važiuoti i nervū klinikā. Ten tamsta gausi galutinj atsakymā bei gydymā. Mūsų universiteto klinikos Kaune nors dar tik pora metų

gyvuoja, bet jose dirba prityrē ir pasišventē šiam darbu žmonēs. Tik vienas tamstai kelias — klinikos.

— Gerai, daktare. Bet kiek tai kainuos? Juk aš dabar plūkas kaip tilvikas. Aš jau nē stengiu išmaitinti savo šeimos. Gerai dar, kad žmona pradējō vėl raukti apylinkēs motnēlēs bei mergaitēm sūknelēs. Šiaip taip verčiamēs.

— Tamsta esi beturtis ir dēlto gali būti gydomas valstybēs lēšomis. Štai, aš tamstai parašau ligos pažymėjimā ir kad tamstā reikia gydyti nervū ligū klinikose. Iš valstias tamsta išsiimk beturēcio pažymėjimā. Su šiais raštais važiuok j Kaunā. Ten užėik j Socialinēs Apsaugos Inspekcijā, kur gausi leidimā nemokamai gydytis.

— Bet, daktare, kai klinikos sužinos, jog esu beturtis, mažai manimi rūpinsis ir negydyš kaip reikia.

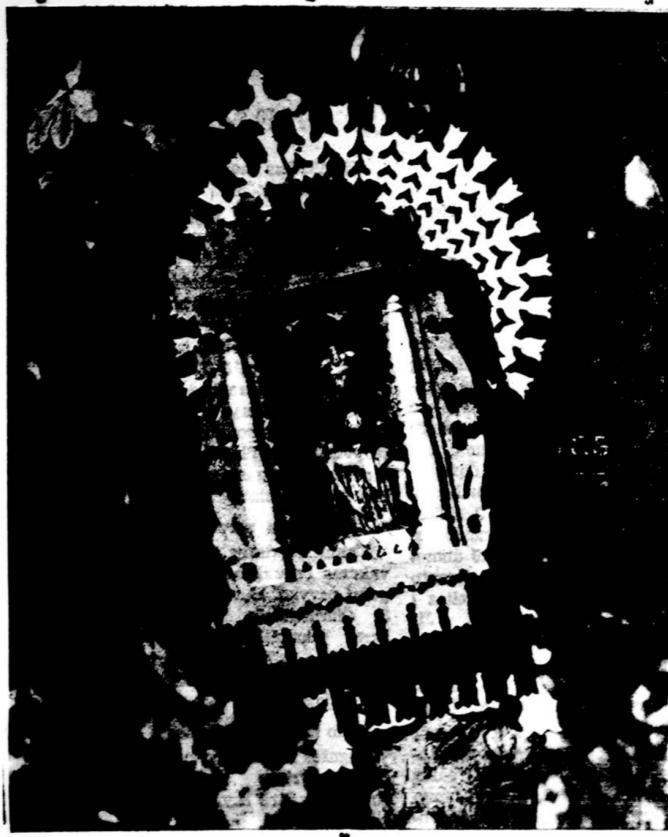
— O, tamsta labai klysti. Gydytojai ten visai nepaiso, ar ligonis moka ar nemokamai gydosi.

— Jei šitaip, tai gerai.

Ligoio veidas nušvito, akyse sublizgėjo, atsirado vilis pasveikti.

Jis išvažiavo namo, o aš nuėjau j kluonā pasikalbēti su kuliāmaja, su avīzom...

Lietuvos pakelēs kryžius tarp pavasario žiedų



Nuotrauka V. Augustino

KATALIKIŠKOJI AKCIJA MISIJŲ KRAŠTUOSE

Ceylonas

Ir Ceylono saloje Katalikų Akcija veikia "Marijos Legiono" vardu. Ši organizacija teturi tik 20 metų ir veikia budistų darbininkų tarpe. Uždarų kolektyvų metodas buvo rastas tinkamiausia priemone budistų protestantų Katalikų Bažnyčiai. Šis darbas reikalauja karžygiškos drąsos ir didelio pasišventimo.

Tvirtai organizuotos "Marijos Legiono" grupės, vadinamos "Praesidia", pasklidusios po

me pasaulyje, o ypatingai misijū kraštuose. Prieš 14 metų ji buvo įsteigta ir Australijoje. Vos po ketveriū savo gyvavimo metų vien tik Sydney diecijoje jį turėjo 23.000 nariū. Pagrindinis jos tikslas yra laimėti protestantų Katalikų Bažnyčiai. Šis darbas reikalauja karžygiškos drąsos ir didelio pasišventimo.

Greta "Marijos Legiono" veikia ir kitos Katalikų Akcijos organizacijos, kurių garsiausias yra "Socialinē Katalikų Draugija" ir "Katalikų Studentų Sąjūdis". Pirmoji kovuoja už socialinē šalies gerovę. Ministerio pirmininko teigimu, šis sąjūdis yra padaręs didelēs lėšas valstybēs įstatymū leidimui. Katalikų studentų sąjūdis vienija visus salos katalikus studentus j vienā korporacijā, kuri vadovaujasi Bažnyčios principais.

Kinija



Popiežius Pius XII meldžiasi prieš iškilmingas palaimintosios Rosa Venerini beatifikacijos apeigas. Naujai paskelbta Rosa Venerini buvo ilgą vieną aserų vienuoliū ordino jėrė.

visus didesnius centrus, įsteigē nekatalikams uždarytū kolektyvū namus. Juose gali dalyvauti įvairiausių religinū įsitikinimū žmonēs, kur duodama laisvai pasireikšti ir ištū j viešus disputus. Tie disputai yra tuo atviresni, kad juose dalyvauja tam tikslui paruošti ir tvirtai įsitikinē "Marijos Legiono" nariai. Jie laimi daug konvertitū Katalikų Bažnyčiai.

Kitos "Marijos Legiono" grupės siekia aktyvaus gyvenimo. Jie lanko ligois ir juos paruošia funigū, moko vaikus, lankančius nekatalikiškas mokyklas, katekizmo, paruošia konvertitus krikštū. Jų tikslas taip pat platinti katalikiškā spaudā, steigti jaunimo klubus ir laimėti nariū draugijai.

Pirmaisiais Kinijos respublikos metais (1912) ketelias uoliū katalikū kinigū įsteigē "Kinijos Katalikų Sąjunga", kuri vėliau buvo pakeista j "Kinijos Katalikų Bažnyčios Pažangos Draugijā". Ši draugija sudarē savo statutā, kurj patvirtino Sventasis Sosostas, ir greitū laiku paplito po visā Kinijā. Vos gimusi, draugijā pradējō kovā prieš konfucionistū sąjūdžiū, sukeltu Cheun Huen-Chango, kad konfucionizmas naujos respublikos konstitucijoje būtų paskelbtas oficialia valstybēs religija. Katalikų Akcijos vadai, būdami užsieniečiai ir negalēdami tesioginiai daryti valdžiai įtakos, suorganizavo kiniečius katalikus, kurie, bendradarbiaujant kitū religijū pasekėjams, pasiekē tikslō: 1917 m. Kinijos valdžia garantavo religijos laisvę. Tačiau tais pačiais metais politinēs aplinkybēs sutrukdē Katalikų Akcijos veikimā visai dešimčiai metų.

1928 m. Apaštalinis delegatas C. Constantini pradējo atgaiginti "Kinijos Katalikų Bažnyčios Pažangos Draugijā", pritaikydamas jos statutus naujiems šventojo Sosto reikalavimams ir įsteigdamas draugijos laikraštį. Greitū laiku draugijā atgijo visoje Kinijoje su savo centre valdyba, kuri davē direktyvas visiems mažesniems centrams.

Tarp plačios ir įvairios draugijos veiklos pažymėtina smar-

ki kova, draugijos pirmininko prof. Pa-Hung pradēta 1934 m. prieš konstitucijos 15 paragrafā, kuris negarantavo piliečiams pilnos sąžinės laisvēs. Kova buvo laimēta.

1935 m. buvo suauktas tautinis Kinijos Katalikų Akcijos kongresas, kuriame dalyvavo apaštalinis delegatas Zanin su 23 vyskupais ir 200 atstovai, suvažiavē iš visū Kinijos vietoviū. Čia buvo aptarta Kinijos katalikū reikalai ir nustatytos gairēs plačiai atėities veiklai. Tačiau planū jau nebuvo galima įvykdyti, nes 1937 m. kilēs kinū-japonū karas užgniauzē

ki kokiā katalikū veiklā. "Kinijos Katalikų Bažnyčios Pažangos Draugijos" pirmininkas Pa-Hung buvo užmuštas, vietiniai vadai nužudyti ar areštuoti, o nariai išblaškyti. Katalikū veikla tačiau nesumažėjo. Čia atsivertē platus artimo meilēs darbū laukas, siekijās net heroizmo. Karā sekē komunistū sukilimas, paskelbēs kruvinā kovā Katalikų Bažnyčiai Kinijoje. Daug katalikū darbininkū buvo apvainikuotū kankinio aureole, kuriuos registruoja draugijos organas, pasidarēs tikra martirologija. (Bus daugiau)

MOKSLO IR TECHNIKOS NAUJIENOS

Alkohelikai mažiau plinka

Amerikos ligoisnēs ištyrus apie 2000 nepagydomū alkoholikū paaiškējo, kad tarp jų rasta labai mažai plikiū. Plaukai jų tankus kaip sēpetyš, tik per anksti pražilē. Taip pat alkoholikū labai mažā su išbertais veidais, kaip tai dažnai pasitaiko brendimo amžiuje. Yra ir kitū fiziniū skirtumū, palyginus su normaliais vyriškiais.

"Karštasis cukrus"

Chemikams yra pavykē pagaminti vadinamajū radioaktyvinj arba "karštājį" cukrū. Juo gali būti maitinamas žmogus ir bakterijos. Praktiska nauda yra ta, kad radijum "užkrēstos" bakterijos gali būti lengvai stebimos, kaip jos po kūnā vaikšto, kur koncentruojasi ir kaip stulēlia ligā. Žmogui įdavus tokio cukraus, galima stebēti, kaip jis organizme tirpsta, išsisklaido ir kokias atlieka funkcijas. Gydytojū tikisi, kad tuo būdu galima bus išaiskinti daugelį susirgimū ir rasti joms gydyti geresnē priemone, ypačiai vėžiniū ir dantū gedimui. "Karštājį" cukrū pagamino Dr. Horace Isbell su savo pagalbininkais, dirbančiais prie National Bureau of Standards. Viena to cukraus uncija kainuoja \$28,000.

Žmogus yra sudētas iš dideliū skaičių

Septyniasdešimts procentū žmogaus svorio sudaro vanduo. Vaikas per 10 dienū suvalgo tokj maisto kiekj, kiek jis pats sveria. Jaunuolis suvalgo "save" per 50 dienū, o suaugęs — tik per 65 dienas. Žmogaus širdis per dienā sutvaks 100,800 kartū, per vienā minutē jį prapumpuoja 22 "paintes" kraujo, o per 2 valandas išaikvoja tiek energijos, kad su ja galima būtų pakelti 65 tonus per vienā pedū nuo žemēs. Kiekvienas žmogaus inkstas turi 1,200,000 plonyčių vamzdeliū, kuriuos ištiesius susidarytū 75 mylios. Plaučiuose yra apie 300 milijonū orū siurpti narveliū. Smegenyse yra apie 12 bilijonū ląsteliū. Kraujuje kas sekundē sunaikinama ir naujai sudaroma 10 milijonū raudonųjų kraujo ląsteliū. Ištiesius visus takus, kuriais žmoguje bėginēja koks nors skystis, susidarytū kelio 100,000 mylių.

Tanganaike būta labai seno miesto

Pietinēje Tanganikos parkrantėje, Afrikoje, anglū mokslininkas Frederick Mitchell aptiko griuvėsius labai seno miesto. Rastos pinigū monetos iš 1550-1450 metų prieš Kristū rodo, kad ten būta tada jūdraus gyvenimo. Manoma, kad tą miestā bus pastačius arabū kiltis, dabar jau išnykusi. Pradėti tyrinėjimai užtruks dešimtj metų ir kainuos apie 100,000 svarų sterlingū.

Čia būta žmogaus prieš 200,000 metu

Vokietijoje, Braunschweigo provincijoje, prie Leberstedto miesto buvo daromi žemēs gręžiniai sulniui iškasti. Keturiū metrū žemēs gilumoje užtikta mamuto bei arkljo kaulū ir žmogaus įrankiū iš a Tyrinėjimai rodo, kad ē gauts gyventa dar 200,000 prieš Kristū.



Pavasaris praskleidē baltuosius vandens lelijū žiedus.



TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

NEW HAVEN, CONN.

Katalikėms moterims ir mergaitėms

Vienintelė L. K. Moterų organizacija JAV — L. K. Moterų Sąjunga tęsia narių verbavimo vaju. Vajus pratęsiamas iki liepos 1 d. Labai svarbus tuo reikalu L. K. Moterų S-gos New Haveno skyriaus susirinkimas įvyks gegužės 18 d. tuojau po sumos parapijos svetainėje. Visos moterys ir mergaitės yra kviečiamos susirinkime dalyvauti. Bus plačiai supažindinama su organizacijos tikslais ir uždaviniais.

Sekmingas parengimas

Tremtinių draugijos ruoštas vakaras balandžio 20 d. labai gerai pavyko. Buvo suvaidinta S. Ciurlionienės "Pinigėliai". Buvo pilnutėlė salė žiūrovų. Pelnas — 147,24 — paskirtas Balfui, tremtiniais likusiems Vokietijoje šelpti.

Balfo skyr. susirinkimas

Gegužės 4 d. įvykusiame Balfo skyriaus susirinkime valdyba padarė skyriaus veiklos pranešimus.

Izdininkė M. Ramanauskienė pranešė kasos stovį. Balfo centrai pasiūstas \$314,000. Iš jų — \$150 Diepholzo gimnazijai. Vokietijoje, \$50 senelių šalpai, \$50 ligoniams sanatorijoje.

Pittsburgh, Pa.

Antrosios radijo metinės, kurias gegužės 4 d. atšventė Pittsburgho apskrities Vyčiai, praėjo su dideliu pasisekimu. Šaunus banketas įvyko šv. Kazimiero mokyklos salėje, kuri buvo perpildyta rinktinės publikos. Minėjimą atidarė ir svečius pasveikino Vyčių pirm J. Valkauskaitė.

Pagrindinę kalbą pasakė kun. A. Sušinskas, šv. Kazimiero parapijos antrasis vikaras, ugningai sveikindamas Vyčius kilniame katalikybės ir lietuviybės darbe. Sekė eilė nuosirdžių sveikinimų ir linkėjimų iš garbingųjų svečių.

Meninę programą dalį išpildė Kauno operos solistė Antanina Dambrauskaitė, sužavėdama publiką savo gražiu balsu. Atvykęs iš Floridos muz. P. Steponavičius pajavairino programą duetais su soliste. Gražiai pasirodė tautinių šokių grupė, vadov. B. Jucevičiūtės. Akordeonu akompanavo Vyt. Jucevičius.

Lietuvių ūkio klubo vasaros sezono atidarymas ir pirmasis piknikas įvyko gegužės 11 d., sekmadienį po pietų.

Kun. B. Mikalauskas, OFM, buvo išvykęs į DuBois, Pa., kur gegužės 4, 5 ir 6 d.d. šv. Juozapo lietuvių parapijoje vedė 40 val. atlaides ir sakė pamokslus.

R. Mocoika, tarnavęs jūrininku Hobson laive, dingo Amerikos karo laivyno nelaimėje. Įvykusioje Atlante, balandžio 26 d.

Muz. J. Stankūnas pranešė, kad negalės iki birželio 15 d. atvykti į šv. Kazimiero parapijos vargonininko pareigas.

je ir ligoninėse, \$40 našlaičiams ir narių mokesčio \$24.

Valdyba nuosirdžiai dėkoja visiems jų darbą parėmusiems ir kartu padėjusiems savo broliams esantiems varge. Kas dar nesuskubo savo auką šiam kilniam tikslui atiduoti, tai gali padaryti visuomet.

Susirinkimas išrinko naują skyriaus valdybą. Garbės pirm. kun. A. E. Gradeckas, pirm. M. Jokubaitė, vicepirm. Aug. Ramanauskas, finansų rašt. A. Leikus, protokolą rašt. A. Gruzdis, izd. M. Ramanauskienė, izdo globėjai J. Šilkienė ir S. Krutvelis.

Skyrius yra dėkingas buvusiai valdybai už įdėtą darbą ir rūpestį organizuojant aukas mūsų broliams ir sesėms tremtyje šelpti.

Alto skyr. susirinkimas šaukiamas gegužės 15 d., 8 val. vak., parapijos mažojoje svetainėje. Kviečiami visų organizacijų atstovai susirinkime būtinai dalyvauti.

Trys lietuviai žvejai

laimingai pasprukę iš bolševikiškos vergijos ir pasiekę šį laisvės kraštą į mūsų koloniją atvykę birželio 1 d. ir 3 val. p.p. parapijos svetainėje, 339 Green St., gyvu žodžiu papasakojo apie savo pavojingą kelionę ir dabartinį gyvenimą Lietuvoje.

Alto skyrius prašo visų organizacijų tą dieną kitų parengimų nedaryti, bet visiems dalyvauti svečių pranešime. M.

Kearny, N. J.

Parapijos choras, vad. muz. Alg. Kačanausko, padidėjo 25 naujais nariais. Choro daugumą sudaro čia gimę jaunimas. Tremtinių yra 9. Tai beveik visas jaunimas, galįs dainuoti.

Skelbiamas naujas narių vėjus iki 1 spalio. Tikimasi, kad choras dar padidės.

Svarbiausias rūpestis suruošti 5-ąją New Jersey Dainų šventę, kuri bus spalio 19 d. Jau išnuomota Jackson Auditorium salė Harrisone. Čia telpa apie 1000 žmonių ir tinkama vieta koncertams ruošti. Į šventę jau pakviesti visi New Jersey, Brooklynio choro ir tautinių šokių grupės. Atskirais raštais visos organizacijos prašomos tą dieną neruošti parengimų, kad Dainų šventė pasisektų.

Kiekvienas choristas yra prasiėmęs kuria nors pareiga, bet sunkiausia našta tenka choro valdybai — pirm. A. Juknelytei, fin. sekr. M. Kudirkaitėi, tvark. A. Žibučiui, sen. J. Mėlynui. Choro vedėjas Alg. Kačanauskas bus tą dieną tos šventės vedėjas. Dvasios vadas kun. D. Pocius įeina į visas komisiijas, remia visais galimais būdais ir atstovauja parapiją.

Detroit, Mich.

Balfo skyriaus surengtose prakalbose kalbėjo centro atstovas J. Valaitis. Po prakalbų klausytojai suaukojo \$162 ir kelio lioliai užsimekėjo mokesčius. Programą vedė Jonas Duncia. Po prakalbų Balfo direktorės Mrs. Kass Kasevičienės namuose buvo valdybos susirinkimas, kuriame nutarta eilė darbų Balfo veiklai pagyvinti.

Balfo Detroito skyrius ruošiasi piknikui birželio-June 22 d., įvyksiančiam Birutės Darže. Yra planų ir rudens pramogai.

Newark, N. J.

Gegužinės pamaldos šv. Trejybės parapijos bažnyčioje būna trečiadieniais 7.30 val. vak., o penktadieniais 7 val. vakaro. Kitomis dienomis iš ryto 7.30 val.

PUTNAM, CONN.

Viena kenčianti tauta padeda kitai — šia mintimi buvo pradėtas parengimas, kuris įvyks balandžio 27 d. Bostone. Parengimas įvyko Chinese Merchant Building. Jį suruošė Maryknoll seserų rėmėjai jų vedamoms kiniečių misijoms paremti. Programą atliko lietuvaitės atvykusios iš Putnam, Conn., Nekalto Prasidėjimo Seserų auklėtinės. Tai buvo ir pagalba kiniečių misijoms ir graži Lietuvos reklama. Viena kalbėtojų, E. Ecker, parengimo pradžioje paminėjo, kad ir Lietuva ir kinų tauta kenčia nuo to paties priešo — bolševizmo.

Waterbury, Conn.

Gegužės 4 d. Nekalto Prasidėjimo auklėtinės atliko programą Nekalto Prasidėjimo Seserų Gildos parengime, kuris buvo suruoštas naujosios koplyčios statybai paremti. Porą valandų žmonės gėrėsi įdomia programa, ypač visiems patiko šokiai, o tarp jų naujasis — audejėlė — nustebino visus. Kleb. kun. J. Valantiejus neįskentė ta proga nepasakęs žodelio. Gaila tik, kad tuo pačiu laiku buvo dar pora kitų parengimų.

Eilė rekolekcijų Putname

Atšilus orui, prasidėjo Putname pas Nekalto Prasidėjimo seseris eilė rekolekcijų. Gegužės 4 d. Hartfordo ir New Britaino sodaliečių bendrosios mergaičių rekolekcijos (labai gausios), gegužės 30, 31 ir birželio 1 d. rengiamos atvykusios iš tremties moterims. Vėliau birželio mėnesį tradicinės vietinėms moterims. Taip pat žada būti Waterbury sodaliečių. Visos rekolekcijos vyksta pernai gražiai atremontuotam pastate, kuris žiemos metu negalėjo būti naudojamas, nes dar neįvesta šildymas.

Daug lietuvių vieno kolegijoje

Annhurst kolegijoje yra 11 lietuvių, studenčių ir vienas lietuvis profesorius — Dr. A. Serksnas. Dauguma studenčių gyvena Nekalto Prasidėjimo Seserų bendrabutyje.

N. ANGLIJOS L. VYČIŲ DARBIAI

Užbaigę kegliavimo-bowling sezoną šaunia vakariene Town House, Bostone, Naujos Anglijos apskr. Vyčiai imasi naujų žygių: pasidaruoti Marianopolio aukštesnės mokyklos naujais. Tam tikslui Vyčiai rengia pirmą pavasario pikniką, gegužės 25 dieną, puikiamė Marianopolje, Thompson, Conn.

Jau keli mėnesiai komisija dirba, vadov. Phil Carter. Iki šiai dienai susilaukta gražių atsiliepimų iš įvairių kolonijų.

Vyčių bankete dalyvavęs kunigas Saplys, MIC pranešė, kad Marianapolis deda visas pastangas užtikrinti, kad visi atsilankę maloniai laiką praleistų.

Tad visi, kurie šį pranešimą skaitote, priimkite Vyčių pakvietimą atsilankyti į šį metinį išvažiavimą. Bus dainų, lietuviškų šokių, gros puikus orkestras, bus sporto, skanių užkandžių.

Waterbury, Conn.

Bendruomenės susirinkimas Steigiamasis JAV Lietuvių Bendruomenės Waterburio apylinkės susirinkimas įvyks gegužės 18 d. šv. Juozapo parapijos salėje. Susirinkimo pradžia 2.30 val. p.p.

Susirinkimą kviečia specialiai tam reikalui Alto sudaryta komisija.

Į susirinkimą kviečiami visi Waterburio lietuviai (nuo 18 metų amžiaus).

Bendruomenės reikalais pranešimą, komisijos įgaliojta, darys A. Devenienė, kalbės komp. A. Aleksis, kun. J. Valantiejus ir k. Be to numatyta Waterburio apylinkės laikinosios valdybos ir revizijos komisijos rinkimai. Būsią aptariami ir kiti vietinės bendruomenės reikalai. J.

Mergaičių stovykla šįmet prasidės birželio 29 d. ir baigsis liepos 27 d. Kaip žinome, lietuviškoji mergaičių stovykla kasmet vyksta Putname, pas Nekalto Prasidėjimo seseris. Stovyklas seselės pradėjo rengti nuo 1944 m., kasmet stovyklautojų skaičius auga. Pernai šia stovykla pasinaudojo 120 mergaičių.

Nekalto Prasidėjimo Seserų Rėmėjų seimas, kuris įvyks gegužės 18 d. Putnam, Conn., paminės 25 metų sukaktį nuo arkivyskupo Jurgio Matulevičiaus mirties. Arkivyskupas Jurgis Matulevičius yra steigėjas šios lietuviškos kongregacijos. Jis ją įsteigė 1918 m. Ši kongregacija grynai lietuviškas augalas — Lietuvoje išdygęs, lietuvių steigtas, visos seserys lietuivaitės.

Prel. P. Juras, Nekalto Prasidėjimo Seserų Rėmėjų Seime, kuris įvyks gegužės 18 d. Putnam, Conn. pasakys pamokslą. Seimo pamaldos daromos vėlai 11.30 val., kad visi seimo dalyviai spėtų pamaldoms. Pamaldos įvyks salėje.

Pavasario nuotaikos ir BALFO vėjus

Veik visoje Amerikoje pavasaris pradėjo rodyti visą savo gražumą. Po sunkaus, įtempto žiemos darbo daugelis galvoja apie malonius savaitgalius gražioje užmiesčio gamtoje, apie atostogas, apie ramius, gražius vakarus parkuose. Tokiu momentu visi norėtų užmiršti esantį kaž kur toli vargstantį brolių, sesė.

Tik štai Balfo vadovybė vėl paleido SOS ir prašo nuo gegužės 1 d. pradėti rūbų ir pinigų vaju.

"Argi Balfas negali palikti visuomenės bent keliems mėnesiams ramybėje? Argi šių pasiilusių tremtyje lietuvių būklė tokia tragiška, kad šiame gražiame pavasary reikia taip pat juos prisiminti?" — galbūt, ne vienas savęs paklaus.

Balfo vadovybė gerai supranta, kad per aštuonis metus nuolat kartojamas pagalbos šauksmas daugeliui labai įgriso, kai kas ir pavargo nuolat aukodamas, ir jei nebūtų to gyvo reikalo, siuo metu ji nedrįstų kreiptis aukų į visuomenę.

Tačiau kažin kaip stengtumės užkūsti ausis ir užmerkti akis ir bandytume nematyti pasilikusių vargo, vistiek tiek garsus jis darosi, kad ir kiekiausia širdis negali pasilikti jam abejinga.

Laikraščiuose dažnai matome skaitlines: 500 džiovininkų, 600 senelių, tiek tai šimtų vaikų, kurių šeimos galvos dėl ligos negalėjo emigruoti ir t.t. Tačiau tai nėra vien skaitlinės, bet gyvos būtybės, pasilikusios tokiame varge, kad dažnai Amerikoje sunku įsivaizduoti. Jie visi šaukia pagalbos, kuri reikalinga ne už pusmečio, ar metų, bet jau šiandien. Laiku suteikta pagalba ne vienam sugražins sveikatą, seneliui praskaidrins senatvės dienas, našlelį palengvins išauginti savo didelę šeimą.

Todėl Balfo vadovybė prašo šiandien visų lietuvių aukos. Jei kiekvienas dirbantysis lietuvis paaukotų nors dolerį, problema būtų tuojau išspręsta. Tuo doleriu savęs nenuskriausime, o nelaimingam lietuviui nepaprastai daug padėsime.

Kauno Veterinarijos Akademija, veter. gydytojo P. Gailiūno rūpesčiu, pripažinta ir įtraukta į Bureau of Animal Industry, U. S. Department of Agriculture, pripažintųjų užsienio veterinarinių mokyklų sąrašą. Tuo reikalu artimiausiu laiku bus išsamus pranešimas spaudoje.

Dainava kviečia klyvlendiečius į žydinčias Nemuno pakrantes

CLEVELAND, Ohio. — Šio sezono meninių parengimų ir koncertų pynė Clevelande vainikuojama tikrai spalvingiausiu ir gražiausiu vainiku. Šeštadienį, gegužės 17 d., iš Chicagos atvykęs lietuvių tautinio meno ansamblis Dainava stato muzikinę piecė "Nemunas žydi". Koncertas įvyksta puošnioji WHK radijo stotie: salėje, 5000 Euclid Avenue (netoli East 55-tos gatvės). Pradžia 7:30 val.

Šį daugelyje lietuviškų kolonijų sėkmingai koncertavęs ansamblis sudaro per 70 dalyvių: dainininkai, skudučių orkestras, kaimo kapela, tautinių šokių šokėjai ir aktoriai. Ansamblio vadovai ir dirigentas muz. Stp. Šodeika. Jam talkininkauja ansamblio režisoriai Gasparas Velička, tautinių šokių vadovė baletu šokėja Eidrigėvičiūtė - Sprindienė ir kt.

Bilietai po 2.50, 2.00, 1.00 dol. gaunami Spaudos Kioske sekmadieniais nuo 10 iki 1 val., Dirvoje (tel. EN 1-4486), P. P. Mulioho staigoj, pas St. ir E. Goškanskus, 6711 Bonna Ave., tel. HE UT 1-6475, pas brolius Palubinskus, 6711 Bonna Ave., tel. HE 1-8423, pas Ateities klubo narius, vyčius ir platintojus. Bilietų rezervavimo reikalui kreiptis aukščiau nurodytais adresais ar telefonais. Bilietus patartina įsigyti iš anksto.

Maloniam rėmėjų dėmesiiui

Naujosios Anglijos Nekalto Prasidėjimo Seserų rėmėjų seimas įvyks gegužės 18 d., trečiadienį gegužės mėnesio sekmadienį, Nekalto Prasidėjimo Vienuoityne, Putnam, Conn.

Seimo tvarka:
11:30 val. šv. mišios ir pamokslas,
12:30 val. svečių ir atstovų posėdis
1:30 val. Seimo posėdis
4:00 val. meninė programa, kurią atliks mergaičių pensionatas,
4:30 val. palaiminimas šv. Sakramentu.

Seimo tvarka:

Per šį seimą bus paminėtas Kongregacijos įsteigėjas Arkivyskupas Jurgis Matulevičius, nuo kurio mirties šįmet sukako 25 metai.

Nuosirdžiai kviečiame visus Seserų Rėmėjus, Nekalto Prasidėjimo Seserų Gildos narius, žmžnuosius ir Garbės narius ir visus norinčius vienu ar kitu būdu paremti N. Pr. šv. M. Marijos Seserų Kongregacijos darbus, o ypač jų naujosios koplyčios statybą.

Laukiame senųjų ir naujųjų ateivių. Malonėkite visi lietuvių seselių bičiuliai šiame jubiliejiname seime dalyvauti.

Nekalto Prasidėjimo Seserų Gildos Centro Valdyba

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

KURSAI MIŠKININKAMS

Kiekvienam tremtiniui miškininkui būtų didelis malonumas dirbti savo profesijos darbe ir šiame krašte, tačiau iki šiol labai retas kas tegali tuo pasidžiaugti. Tarp kliūčių yra ir tai, kad mes nepažįstame šio krašto miškininkystės ir miškininkų darbų.

New Yorko steito (valstybinė) Miškų Kolegija (State University of New York College of Forestry, Syracuse, N. Y.) norėdama palengvinti tremtiniams miškininkams įsijungti į savo profesijos ar jai artimą darbą, sutinka suruošti miškininkams trumpalaikius kursus. Toki kursai, jei tik atsirastų pakankamas skaičius norinčių, galėtų įvykti dar šiais metais apie rugsėjo-spalio mėn. Jie būtų miško artumoje vienoje iš Kolegijos vasaros stovyklų, kame studentai gyvena praktikos darbų metu, ir užtruktų apie 4-5 savaites. Didžiausią išlaidų poziciją sudarytų kelionė ir pragyvenimas. Už pačius kursus manoma tentintis pačiu minimaliausiu mokesčiu.

Norėčiau kviešti visus miškininkus šia vienintele proga pasinaudoti. Žinoma, tie kursai Amerikos miškininko diplomo neduos, bet jų dalyviai gaus koncentruotų pagrindinių žinių ir praktikos, reikalingų šio krašto miškininko darbams. Reikia neužmiršti, jog čia visoki kursai yra didelėje madoje ir galima tikėtis, kad šių kursų pažymėjimas pastangų dedačiam anksčiau ar vėliau pagalbės atidaryti mėgstamos aplinkos darbo duris.

Nekalto Prasidėjimo Seserų Gildos Centro Valdyba

Doc. Ant. J. Vasiliauskas, buv. Miškų Mokslių Fakulteto Dekanas.

LIETUVOS ATSIMINIMAI RADIO VALANDOS SESTADIENIAIS
4:45 - 5:30 STOTIS WEVD
JACK-J-STUKAS
1264 WHITE ST. HILLSIDE, N. J.
TEL. WAVERLY 6-3325

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

SEPTADIENIAIS 2 VAL. POPIET. — WWRK 1600 Kc
GYVUOJA PER 15 METŲ

Oru bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai: auksiniai, muzika (vietinės žinios, parengimai, koncertai, šokiai, ir t.t. Vestuvės, puotos, būdni pranešimai)

95 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9293

J. P. GINKUS, M. JEZAVITAS, V. UBAREVICIUS
(Direktorius) (Muzikos Dir.) (Parengimų Dir.)



Detroito zoologijos sode beždžionių gražuolė Rosie labai daug kartų jau buvo fotografuota, bet pirmą kartą pilnam šeimininkės apdarė fotografuota ją galantiškas jos tėčiulis Mendi. Kaip Mendi nuotrauka pavyko, neišku, bet šalia buvusiam foto korespondentui labai gerai pavyko įamžinti gražią Mendi pastangas.

INDIANA HARBOR, IND.

Žvejai pasakoja apie Lietuvą.
Sv. Pranciškaus lietuvių parapijos salė kovo 16 d. vos pajėgė sutalpinti susirinkusius. Rinkosi ne tik vietos lietuviai, bet ir iš kaimyninių miestų: Gary, East Chicago, Hammond ir k. apščiui atvažavo lietuvių, daugiausia naujakurių, pasiklausyti žvejų pasakojimų apie raudonųjų pavergtą Lietuvą.

Vietos Lietuvių Tremtinių Bendruomenės pirm. J. Paukštelis, pradėdamas susirinkimą, pasveikino svečius žvejus paminėdamas, kad jie rizikuodami savo gyvybe ir turima "laisve" prasilaužė pro geležinę uždarangą ir atnešė mums tikriausias žinias iš pavergtos Tėvynės. Alto atstovas Skorupskis žvejus pristatė susirinkimui ir papasakojo jų atvykimo į JAV tikslą.

PADEKA

Blue Point, L. I.

Po gražiai pavykusios, 120 Balso skyriaus, L. I. "Kultūrinės Popietės", ruoštos Greenporto lietuvių kolonijėje, reikiu padėką nuoširdžiai bendradarbiavusiems jos surengime ir pravedime: Alice Graff-Kauneckaitė ir Lee Frozabaker-Milerutei (abi čia gimusios, bet puikiai kalba lietuviškai ir noriai dedas prie lietuviškos veiklos) už pakartotinį manęs "bombardavimą", kad nepamirščiau ir ten gyvenančių lietuvių, kad ir jiems parodyčiau "Cražiąją Lietuvą" ir už sumanų pravedimą propagandos tiek vietos spaudoje, tiek privačiai "medžojant", po įvairias vietas išsiblaškiusius lietuvių; Malinauskams, Šiaučūnams, Valiūnei, Žipkui, ir kt. už skoningą salės papuošimą; vaisingoms šeimininkėms: Gečienėi, Kauneckienei, Milerienei, Šiaučūnienei, Valiūnienei ir visoms kitoms gerosioms greenportiešioms skaniai pavaišintiems apie 200 dalyvių.

Labai nuoširdus ačiū J. Matulaitienei ir jos šokėjų grupei už malonų atsilankymą ir gražų išpildymą lietuviškų dainų bei šokių; Kazui Motuzai už parodymą Tėviškės vaizdų; Balso direktoriui, adv. S. Briedžiui už patriotišką kalbą susirinkusiems; Budėnams už parengimą skanių pietų brooklyniešiams svečiams, vykstantiems į Greenporto pobuvį. Gaila, yra ir daugiau vertų pažymėti, bet nebeprisimenu pavardžių. Tad dar kartą visiems ačiū!

Gryno pelno Balso naudai gauta aštuoniasdešimt (\$80) dolerių.

Kun. dr. St. Valiušaitis



Ted Williams, geriausias apomakmas beisbolo šaldėjas, apomakmams lipa ir lėktuva. Paskutiniam kare buvęs marinių lakūnas, dabar vėl paukštas 17-ka mėnesių tarnyboje.

PRANESIMAS

Kur vasaroti JAV ir Kanadoje pas lietuvius

Daugeliui pageidaujant, toliu pavadinimu įvedamas skyrius Pasaulio Lietuvių Žinyne. Vasarviečių laikytojai lietuvių prašomi galimai skubiau suteikti adresus ir žinias apie savo laikomas vasaravimo vietas ŽINYNO redaktoriui. Rankraštis gegužės mėnesio gale atiduodamas spausuvei, todėl informacijos reikia siųsti galimai skubiau, adresuojant: Mr. A. Simutis, 51 W. 82 St., New York 24, N. Y.

Organizacijų pirmininkų ir sekretorių dėmesiai

Gegužės mėnesio gale Pasaulio Lietuvių Žinyne atiduodamas spausuvei, todėl organizacijų vadovai prašomi paskubinti žinių atsiuntimą, kurie iki šiol to dar nesate padarę. Žinios reikalingos tokios: organizacijos pavadinimas, pirmininko, sekretoriaus ar reikalų vedėjo vardas, pavardė ir adresas. Taipgi pageidaujamos organizacijų įsikūrimo datos ir narių skaičius, bet jei jų po ranka neturite dėl to žinių išsiuntimo prašoma nedelsti. Visas informacijas siųsti ŽINYNO redaktoriui: Mr. A. Simutis, 41 W. 82 St., New York 24, N. Y.

PAIEŠKOJIMAS

Paieškomas Jonas Grebliauskas, gimęs Salake, Zarasų apskr. Jei kas žinotų jo likimą ar adresą, prašėti ieškomojo serierai šiuo adresu: J. Mardosas, 35 Cornelia St., Runchbowl, N. S.W., Australia.

LDS CENTRO VALDYBA

Pirmininkas — Prek. P. Juras, 94 Bradford St., Lawrence, Mass. Tel. 7356
Vicepirmininkai — Vincas J. Kadzka, 37 Franklin St., Norwood, Mass., ir Pranas Kazvadavskas, 5 G St., So. Boston, Mass.
Sekretorius — Ant. Kneizys, 50 Cottage St., Norwood, Mass.
Finansų sekretorius — Ant. Peleščius, 32 Wilder St., Brockton, Mass. Tel. Brockton 8-0729W
Izdininkė — Bronė Čiunienė, 79 Barry St., Dorchester, Mass. Tel. SO 8-0948
Revizijos komisija: — Kun. J. Bernatonis, Nell P. Meškūnas, B. Jakutis.
Visi laiški LDS reikalais siunčiami sekr. A. KNEIZIO vardu, 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. SO 8-6608. Piniginės perlaidos — Money Order'ai ar čekiai išrašomi ūdininkės B. Cunys vardu.

William J. Drake
(DRAGUNAS)
LIETUVIS ADVOKATAS
85 - 05 WAREHAM PL.
JAMAICA, N. Y.
Tel. JAMAICA 2-7722

A. ANDRIUSKEVICIUS
LAIKRODININKAS
Čia paroduodami ir taisomi laikrodžiai, žiedai, apyrankės, auskarai, ir kiti puošmenys bei brangenybės. Kreipkitės:
485 Grand St. Brooklyn 11, N. Y.

Stephen Bredes Jr.
ADVOKATAS
197 Havemeyer Street
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-9384

PARDUODAMAS

Keturiom šeimom mūrinis namas. Vienas butas šešių kambarių su dujomis, centriniu apšildymu, šilto ir šalto vandeniui. Vienas blokas nuo Apreiškimo bažnyčios, gerame prekybos biznio rajone. Kaina \$10.200.

NORBERT & ANTHONY LAUKAITIS
48 Marcy Ave., tarp Grand St. ir Hope St.,
Brooklyn 11, N. Y.

New Yorke ir apylinkėse

P. J. BAGDANAVIČIUS, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

185 Clinton Avenue
Brooklyn 5, N. Y.
Tel. MAIN 4-2329

Prėmimo valandos:
Kasdien 2-4 ir 6-9 p.p.
Šeštadieniais 10-12 ryto ir susitarus.

Ofiso tel. GLENMORE 5-3094
Namų tel. GLENMORE 3-4445

DR. VACLOVAS PAPROCKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1357 Bushwick Ave., Brooklyn 7, N. Y.

Prėmimo valandos:
Kasdien 12:30-2 ir 6-8 p.p., Iškyrus šventadienius.

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Prėmimo valandos 10-2 ir 4-9. Mokslus baigęs Europoje

128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

PARDUODAMI NAMAI

PIGOS, GERI, GEROJE VIETOEJE
RIDGEWOOD — 6 šeimoms mūrinis namas, šviesus kambariai; CYPRES HILL 3 šeimoms, tušti kambariai; WOODHAVEN 2 šeimoms medinis namas, abudu aukštai (floral) tušti pirkėjui; EAST NEW YORK — kampinis namas su salūnu, restoranu ir 2 šeimoms viršuje tušti kambariai. Gera progą, kas nori išigyti namą ir biznį, nes parduodamas ir biznis. Vieta gera, lietuvių aplinkoje.

J. VASTONAS

REALTY and INSURANCE
1008 Gates Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. GLENMORE 5-7235

ŠVĖSDAMI

sukaktuves, vestuves ar sulaukę naujagimio, nepamirškite gerą fotografą. Nuotraukos kiekviena proga kiekvienam priinama kaina.

DON ŠULAITIS

660 Willoughby Ave.
Brooklyn 6, N. Y.
Tel. EVergreen 7-8137

ALLIANCE HALL

195 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

CATERERS Parties-Weddings
Communion Breakfasts Banquets
MEETING HALL

Telefonas: EVergreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MISIUNAS IR SŪNUS EDWARD MISIUNAS SAVININKAI
Lietuviška ūžeiga, kur visi myli užėiti. Pavieniai ir su šeimom, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti.
Importuoti koniakai - Uzkandžiai - Televizija - Muzika - Sportas
502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

Tel. EV 4-9672 Namų tel. EV. 4-1913

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBAS

SALE ISNUOMOJAMA SOKIAMS, VESTUVIŲ POKYLIAMS ir t.t.
J. ŽAKARAUSKAS, Mgr.
280 Union Avenue / Brooklyn, N. Y.

Bostone ir apylinkėse

S. Barasevičius ir Sūnus
FUNERAL HOME
254 W. BROADWAY
South Boston, Mass.
JOSEPH BARASEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas diena ir naktį
Koplyčia šermentims dykai
Tel. South Boston 8-2590
AVenue 2-2484

Lithuanian Furniture Co.
MOVERS —
SO 8-4618
INSURED and BONDED
Local and Long Distance Movers
326-328 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas diena ir naktį.
Koplyčia šermentims dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
80th Boston 8-2609

A. J. NAMAKSY
Office Tel. SO 8-0948
Real Estate & Insurance
409 W. BROADWAY
So. Boston, Mass.
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. PA. 7-0402-M

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas diena ir naktį.
Nauja moderniška koplyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos patios ir kitus miestus.
Reikalavimai: Tel. TR 6-6434

RAMUNIŲ ŽIEDAI



Lietuviai nuo senų laikų yra įsitikinę, kad ramunės yra vaistas. Ramunės vartojamos nuo šalčio, reumatizmo ir dieglių. Ramunės stiprina visą kūną, gerai veikia į skilvį, inkstus (kidney) ir palengvina kitus susirgimus ar negalavimus. Jos geros ir akims plauti. Gerk ramunių arbatą be baimės. Kas jos daug geria, tas turi skaisčių veidą. Ramunės yra geros ir plaukams plauti ir išlaikyti šviesią galvos odą. Mūsų ramunės yra iš Jugoslavijos. Svaras ramunių \$2.50. O už \$1.00 — 5 uncijos.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

Skaitykite ir platinkite "DARBININKĄ"

"DARBININKO" ADMINISTRACIJOJE GALIMA GAUTI ŠIŲ KNYGŲ:

- LIETUVIŲ ARCHYVAS, Bolševizmo metai, 440 p. \$3.00
- J. Grišmanuskas, — TOLIMIEJI KVADRATAI (Šių dienų Lietuvos vaizdas pabėgusio žvejo pasakojime) 200 p. — \$2.00
- LIETUVIŲ KALBOS VADOVAS, 604 p. — \$4.50
- A. Maceina, — DIDYSIS INKVIZITORIUS, II-a laida, 220 p. — \$2.00
- " JOBO DRAMA, 240 p. — \$2.00
- A. Baronas, — ZVAIGZDĖS IR VEJAI, 240 p. — \$2.00
- Dr. Pr. Gaidamavičius, — ISBLOKSTASIS ZMOGUS, 280 p. — \$2.00
- Vytė Nemunelis, — PIETŲ VEJELIS — \$1.00
- " MESKIUKAS RUDNOSIUKAS — \$2.00
- Dr. J. Prunskis, — PRIE VILTIES KRYŽIAUS — \$1.50
- Msgr. P. Juras, — PRANASYSTĖS APIE PASAULIO PABAIGĄ — \$1.00
- NAUJAS TESTAMENTAS (kietais viršeliais) — \$2.00
- KRISTAUS SEKIMAS (kietais viršeliais) — \$2.00
- LEKCIJOS IR EVANGELIJOS (kietais aparais) — \$2.50
- Vysk. P. Bučys, — ŠVENCĖ P. MARIJOS APREISKIMAI LIURDE, 500 p. (kietais viršeliais) — \$1.00
- Kun. M. Vembrė, — MARIJA KALBA PASAULIUI, 261 p. — \$2.00
- Daveau, — SV. PRANCISKUS ASYZETIS, 178 p. — 0.50
- N. Vian, — SV. ANTANAS PADUVIETIS (A. Vaičiuliaičio vertimas), 145 p. — \$1.00
- H. Mačiulytė - Daugirdienė, — TAUPIOJI VIRĖJA, 155 p. — \$2.00
- Eric Williams, — MEDINIS ARKLYS, 200 p. — \$2.00

"DARBININKAS"
680 Bushwick Avenue Brooklyn 21, N. Y.

SAVE TIME MONEY WORK with York Heat
Mes instaliuojame visokios rūšies žibalinį (alicijumi) šildymą. Nereikia nešioti pelenų semtuvo. Nemokamai apskaičiuojame, kiek kainuos.
BROCKTON SERVICE
OIL BURNER and HEATING SERVICE
520 MAIN STREET BROCKTON, MASS.
Tel. 2608

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGČES
AMERIKA, LIS ORGANIZACIJOS BENDROJE IR LIETUVIŲ ŽEMĖS
400 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

ALDONOS SLEPETYTĖS KELIAS

Metinos Dienos minėjimas
Aprėškimo par. salėje su specialia programa vyko jungtinėmis ateitininkų ir skautų žėjomis. Programą trumpu žodžiu ir malda atidarė kun. A. Račkauskas, o ją vedė sktn. A. Samušis. Savo kūrybą skaitė A. Vaičiulaitis, A. Kisielius, A. Bendoriūtė ir kt. Muzikinėje dalyje dalyvavo Operetės Choras, vedamas Mykolo Liuberskio ir dainininkė M. Nainytė-Dobužinskienė, akompanuojant Aleksui Mrozinskiui.

"Aitvarų" kvarteto koncertas, prasidėjęs apytusioje Svarbų salėje, jau įpusėjus ir einant į pabaigą, prisipildė svečiais. Programoje buvo ne tik paties kvarteto, vadovaujant Alg. Kačanskui, dainos, bet ir svečių menininkų: iš Newarko — operos solistė F. Pupėnaitė ir iš Baltimorės — dramo aktorius J. Palubinskas ir brooklyniečiai tautinių šokių šokėjai, vad. J. Matulaitienės. Ypač lietuviškosios kvarteto dainos gražiai nuskambėjo ir karštai publikos sutiktos, peiktinos jų jau "apdulkėjusios": Domino ir neužmirštuolių tangas, ne dėl savo atlikimo, bet dėl paties būvimo repertuare. J. Palubinskas, pirmąkart mūsiškiams rodesis, nesudarė ypatingo įspūdžio H. Kačinsko išleptintai publikai, bet, kaip lietuvių rašytojų interpretatorius, buvo šviežias ir įdomus.

Trys žvejai

Aprėškimo par. salėje vakare susilaukė publikos tiek daug, kad buvo sunku apsukti pačioje salėje. Kalbėjo visi iš eilės, papasakodami apie pabėgimą ir gyvenimą Lietuvoje. Po to buvo apeliuota į susirinkusius paaugoti Lietuvos laisviniui. Po rinkliavos ir trumpos pertraukos vyko meninė programa: Operetės Choras, op. sol. Vincė Jonuškaitė su A. Mrozinskiu ir dramo akt. Vitalis Zukauskas. Tai buvo tikrai graži užbaiga susirinkimo, kurį pajavairinti pasirūpino New Yorko Lietuvių Taryba. —sn—

"Darbininko" redakcija persikėlė į naujai atremontuotą, erdvias patalpas, tame pačiame name, antrame aukšte.

Lietuviai laimėjo prieš portugalus

Sekmadienį, gegužės 11 d., įvyko pirmosios futbolo baigmės rungtynės dėl rytinių valstybių nugalėtojų. Rungtynės susitiko LSK ir Ludlow, Mass., komandos. Rungtynes laimėjo lietuviai — 3:2.
Kitą sekmadienį Ludlow, Mass., įvyksta antrosios baigmės rungtynės, kurios nulems viską.

Aldonos Šlepetytės, jaunos baletos solistės, kelias į pasisekimą įdomus ir turtingas. Ji baigė baletą mokyklą prie Rygos operos ir 1943 m. Kauno teatre pasirodė lietuviškoje scenoje, laimėdama sau didelį pritarimą. Tačiau neilgai teko džiaugtis lietuviška scena, skleistis šokio meną lietuviškai publikai. Karo audros nubloškė ją į Vakarų. Netekusi tėvynės, jaunoji menininkė nenuleido rankų. Ji turėjo dar baletą meilę. Ir tas ją nuvedė vėl į baletą.



Baletos solistė Aldona Šlepetytė. Nuotrauka V. Maželio

Ir pradėjo šokti dar anais tremties laikais ir su didėjančiu pasisekimu soka iki šiai dienai. Pradžioje šoko Vienoje, paskui Graze, Berlyne. Kapituliavus Vokietijai, kurį laiką studijavo Tuebingene. Paskui išvažiavo į Paryžių, kur jos, kaip baletos solistės, kelias kas kartą kilo į didesnį pasisekimą. Paryžiuje šoko "Opera Comique" operoje ir Paryžiaus Kompanijos operoje. Su gastrolėmis yra apvažinėjusi visą Prancūziją ir buvus Belgijoje. Su "Original Ballet Russe" gastroliavo Ispanijoje ir Portugalijoje. Pasisekimas buvo nepaprastas. Visur bilietai prieš kelias savaites buvo išparduoti. Šoko Madride, Barcelonoje, Lisabonoje, Madride publika padarė gėlių lietuvių net spektaklio metu mėtė rožes į sceną.

Kurį laiką iš Paryžiaus buvo grįžusi į Vokietiją. Ten su A. Liepinu ir viena koncertavo lietuviškose kolonijose.

Prieš pusantrų metų ji atvažiavo į Ameriką. Pradžioje stajosi Detrote, kur turėjo savo baletą studiją, o praeitų metų rudenį atsikėlė į New Yorką.

Cia ji dirba kaip baletos solistė Operatic Society of New York. Ji jau šoko keliose operose (Carmen, Aida), pasirodė televizijoje, ir taip pat buvo padarytas filmas su jos šokiais. Yra tos pačios operos baletos direktorė.

Sios gabios menininkės kelią lydi pasisekimas, Niekas niekur jai neatidarė jokių durų, neturėjo ji didelių protekčių nei pinigų, kurie būtų pravėrę duris į garsiąsias operos scenas. Veltur reikėjo pačiam kelią prasi-

skinti. Ir ji laimėjo. Į kiekvieną duktę, gegužės 8 d. baigė prie Roosevelt Hospital veikiančią School of Nursing. Mokyklos šventėje dalyvavo jos tėvas ir keletas lietuvių, jos artimųjų ir bičiulių.

Jos brolis Drušutis gegužės 6 d. pašauktas į JAV kariuomenę. Jis buvo savanoriu įsirašęs į oro laivyną.

Tremtinių Dr-jos valdyba nutarė surengti masinį visų lietuvių išvažiavimą laivu kurį nors vasaros sekmadienį. Tam suorganizuoti išrinkta 7 asmenų komisija, į kurią įeina dr. aktorius Vitalis Zukauskas, dail. P. Osmolskis, mokyt. Špokevičius, S. Norkeliūnaitė, J. Valakas, Kontrimas ir Ad. Dimas.

J. Šernas, filmų aktorius, kurį filme "Malūnas ties Po" teko matyti ir newyorkiečiams, perėjo sekmadienio "New York Times" kultūriniam priede minimas kaip lietuvis ir pagarsėjęs Paryžiuje.

MIRĖ
Jonas Mikolaitis mirė balandžio 28 d., palaidotas gegužės 1 d. iš Aprėškimo parap. bažnyčios, šv. Jono kapinėse.

MASPETHO ŽINIOS
Gegužės 25 d. V. J. Atsimainymo parap. choras, vedamas vargon. A. Vismino, parapijos salėje, ruošia vakarą-koncertą. Stato J. Korzeniovskio "Pabaigtuvės" — 2 veiksmų komedija.

Vaidintojai: B. Čapukas, A. Dėdinas, R. Vencaitė, E. Matulionytė, A. Uteraitė, V. Dėdinienė, J. Jančeris, ir kt. Koncertinę dalį išpildys choras. Po programos šokiai, grojant geram orkestrui. Pradžia 5 pp. Įėjimas 1 doleris.

Balfo centre

Jau gauta visa eilė laišku, kuriuos kongresmanai pradėjo rašyti ryšium su Balfo atstovų apsilankymu Washingtono dėl naujo tremtinių biliaus. Tarp kitų, rašo ir pats kongresmanas Francis E. Walter, kuris yra juridinės komisijos pakomitetu pirmininkas ir nuo kurio daug pareina tą bilį priimant. Jis rašo, kad susipažinęs su Balfo įteiktu memorandumu ir pagal išgalės tą įstatymą remsiąs. Taipgi praneša, kad gegužės 22 d. Washingtono jau prasidėjęs apklausinėjimai ir prašo Balfą, kad prisistytų savo atstovų duoti savo parodymus.

Izabelė Radzevičiūtė

kuri Balfą atstovavo JAV užsienių šalpos organizacijų pasitarime su PICMME direktoriumi, praneša, kad ši, IRO vietoje veikianti, organizacija per 1952 metus numatėsi įkurdinti 147,000 tremtinių iš Europos. Specialios sutartys esančios sudarytos su Pietų Amerikos valstybėmis, su Australija sutartį sudarė pati Vakarų Vokietijos vyriausybė. Tremtinių įkurdinimas JAV pareiškė nuo to naujojo įstatymo priėmimo.

Civilinės Apsaugos

rūpesčiu New Yorke nuo gegužės 13 iki 19 dienos atidaryta speciali paroda, kur bus parvaizduota atominės bombos sprogdimo padariniai ir newyorkiečių pasirengimas atominio pavojaus atveju.

Paroda vyksta 7th Regiment Armory, 66th Street and Park Avenue minėtomis dienomis nuo 10 val. ryto iki 10 val. nakties. Įėjimas visiems laisvas.

Tėvas V. Gidžiūnas, OFM.

Pranciškonų vienuolyno viršininkas, motinos dienos proga per Voice of America kalbėjo į Lietuvą.

Mirga Gudelytė,

brooklyniečio Jurgio Gudelio dukte, gegužės 8 d. baigė prie Roosevelt Hospital veikiančią School of Nursing. Mokyklos šventėje dalyvavo jos tėvas ir keletas lietuvių, jos artimųjų ir bičiulių.

Jos brolis Drušutis gegužės 6 d. pašauktas į JAV kariuomenę. Jis buvo savanoriu įsirašęs į oro laivyną.

Tremtinių Dr-jos valdyba

nutarė surengti masinį visų lietuvių išvažiavimą laivu kurį nors vasaros sekmadienį. Tam suorganizuoti išrinkta 7 asmenų komisija, į kurią įeina dr. aktorius Vitalis Zukauskas, dail. P. Osmolskis, mokyt. Špokevičius, S. Norkeliūnaitė, J. Valakas, Kontrimas ir Ad. Dimas.

Balfo centre

per kovo mėn. gauta \$4458,45 pinigais ir 1633 svarai rūbų. Narių mokesčių gauta \$62,00. Už aukas Balfo valdyba nuoširdžiai visiems dėkoja.

Balfo skyrių, įvairių organizacijų ir pavienių asmenų talcos dėka Balfo centro valdyba išsiuntė š. m. balandžio 16 d. džiovininkams, ligoniams, seneliams ir vaikučiams sušelpi Vokietijoje \$3298.61 ir Austrijos ligoniams, džiovininkams ir vargingoms šeimoms — \$400.00.

Vokietijoje ir Austrijoje pagalbos reikalingų dar yra apie 9,000 lietuvių. Visų gėraširdžių, susipratusių lietuvių talka reikalinga tiems vargšams padėti. Balfo centro valdyba mieliai tenkina aukotojų nurodymus ir aukas skiria tiems, kuriems aukotojų pageidavimu jos yra atsiųstos. Neapleiskime pasiilusių senelių, ligonių, džiovininkų ir kitų nelaimingų tremtinių.

Per balandžio mėn. Balfo centre gauta 2329,46 dol. aukų ir 95 dol. nario mok. Rūbų gauta 2825 svarai.



Naikintojo "Rodman" jūrininkų grupė pavyzdinai atlikusi beskestančio naikintojo "Hobson" igulos gelbėjimo darbą, kai pastarasis susidūrė Saurės Atlante manevrų metu su iškutvėsiu "Wasp", laimingai grįžo į New Yorką.

BOSTONO ŽINIOS

Procesija Marijos garbei

įvyks gegužės 25 d. 2 val. p.p.

Parasai Pasiuokijimo Marijos Sirdžiai

renkami ant kolektyvų stalių gegužinių pamaldų metu.

Nepaprastas masinis lietuvių susirinkimas

įvyksta gegužės 18 d. So. Boston High School auditorijoje 2 val. p.p. Ten bus įsteigta Amerikos Lietuvių Bendruomenės Bostono skyrius.

Ten kalbės neseniai iš Lietuvos nuobolėvių pabėgę trys lietuviai žvejai, kurie papasakos, kaip ištikrųjų žmonės dabar Lietuvoje gyvena.

Meninėje programoje dalyvauja visi trys Bostone veikiančių lietuvių chorai — parapijos — vad. muz. J. Kačinsko, Gabijos — vad. muz. J. Dirvelės, vyrų — vad. muz. J. Gaidelio.

Visi dalyvaukime šiose nepaprastose iškilmėse.

Delegatais į LRKSA seimą iš Bostono išrinkti Pr. Razvauskas ir St. Griganavičius.

Marijos dienos

pamaldos lietuvių gegužės 18 d. Tą dieną įvyksta ir pirmoji vaikų šv. Komunija.

Vertingi pamokslai

Praeitą sekmadienį šv. Petro liet. parapijos bažnyčioje gražius patriotinius pamokslus sakė kun. Spaitis iš Marianopolio. Jis aiškino lietuviškojo auklėjimo svarbą ir kvietė visus berniukus siųsti mokytis į Marianapolį. Į šį kvietimą turime atkreipti labai rimtą dėmesį.

Rašytojų klubo susirinkimas

įvyko gegužės 3 d. Apie poetą Bern. Brazdžionį kalbėjo poetas St. Santvaras. Bern. Brazdžionis paskaitė savo kūrybos. Inž. dr. J. Gimbutas skaitė referatą architektūros klausimais. Visa programa buvo įdomi ir praėjo labai jaukioje nuotaikoje.

Pr. Lapienės vasarvietės

Stony Brook, N. Y., iškilmingas sezono atidarymas ruošiamas gegužės 31 d., šeštadienį. Programa prasidės 4 val. vakšėmis ir po to seks meninė dalis.

Jubilee.

naujas iliustruotas katalikams mėnesinis žurnalas, kaip praneša to žurnalo reikalų vedėjas Edward Rice, pradės eiti dar šį rudenį New Yorke.

Lietuviški filmai

gegužės mėn. bus rodomi Montrealio lietuviams. "Nepriklausomos Lietuvos" redakcijos kvietimu, tenai išvyksta K. Motuzas ir dail. C. Janušas.

T. Tomas Žiuraitis, OP.

perėitą savaitę įvykusiame Lietuvių Kultūros Namų komiteto posėdyje išrinktas spaudos reikalų vedėju.

Labai didelis susidomėjimas sekmadienio mitingu

Nors yra paimta pati didžiausia So. Bostone turima salė — South Boston High School auditorija, tačiau abejojama, ar ji galės talpinti visus norinčius išgirsti prakalbas bei meninę dalį ir pamatyti neseniai iš Lietuvos prasiveržusius žvejus. Tiems, kurie sunkiai gali ilgai stovėti, patariama ateiti kiek anksčiau ir užimti sėdimas vietas, nes pabaigoj jų gali pri-trūkti. Mitingas įvyksta 2 val. po pietų, sekmadienį, gegužės 18 d.

Atvyks dr. A. Šerkšnas

Gegužės 25 d. 7 val. vak. 492 E. Seventh St., dr. A. Šerkšnas skaitys lietuviams mokytojams paskaitą, kurioje duos Amerikos ir Lietuvos mokyklinių sistemų palyginimą. Kviečiami liet. mokytojai iš Bostono, Brocktono, Worcesterio ir kitų artimesnių vietovių.

PATARIA

BRONIUS P. BARTKEVIČIUS



jau daug laiko dirba moteriškų kailinių įstaigoje — WARRIS FURRIERS, 735 N. Main St., Brockton, Mass., kaipo manageriaus asistentas, pataria poniams ir panelėms nelaikyti vasaros metu kailinių namie, bet padėti į šaltą ir saugų "storage", nes vasaros karštame ore kailiniai sudžiūsta ir netenka stiprumo. Padėti į "storage" jie yra pilnai apsaugojami nuo sudžiūvimo ir kandžių sugadinimo. WARRIS FURRIERS turi puikų "storage", kuriame kailiniai yra apsaugojami nuo visokių pavojų.

WARRIS FURRIERS įstaigoje yra didelis ir platus kailinių pasirinkimas. Taipgi joje yra seni kailiniai taisyti ir perdirbami. Siūvėjai yra ekspertai.

Ponios ir panelės šioje lietuviškoje įstaigoje, kurios savininkas yra A. Vasaris, ras tikrą ir nuosirdų patarnavimą.

B. Bartkevičius Amerikoje gimęs ir augęs, puikiai lietuviškai kalba ir yra įsitraukęs į lietuvišką veikimą. Jis yra ilgametis LDS veikėjas ir buvęs Centro Valdybos aktyvus narys. Kas metai jis dirba TT, Pranciškonų piknikuose, Kennebunk Port, Me. Siemiet jis taip pat organizuoja didelį būrį žmonių į Kennebunk Port pikniką.

Artėja birželio įvykių sukaktis

Prieš vienuoliką metų birželio 13-14 d.d. buvo masiškai išvežti užkaltauose vagonuose pirmieji lietuviai tremtiniai į Sibirą ir kitas bolševikų įrengtas žmonių kančionimo bei žudymo stovyklas. Prieš dvyliką metų tuo laiku prasidėjo bolševikų kariuomenės žygiavimas į Lietuvą ir kitas Pabaltijo valstybes. Bostono lietuviai, ALT rūpesčiu, jau keletas metų tą sukaktį minėdavo, todėl galima tikėtis, kad ir šiais metais bus reikiama paminėta šioji skaudūs sukaktis.

Adv. J. Grigalius

aktyviai dalyvauja Bostono miesto ir Mass. valstybės gyvenime. Jis yra miesto welfare committee narys ir žinomas demokratų partijos veikėjas. Neseniai kartu su M. Kizyte J. Grigalius turėjo pasimatymą su demokratų partijos pirminku McKinney.

Ateinantį sekmadienį adv. J. Grigalius atidarys High School auditorijai rengiamas iškilmės ir vadovaus bendruomenės įsteigimo aktui. Paskui vadovų būrė perims ALT pirmininkas S. Michelonas.

Bostonas — ALB apygardos centras

Amerikos Liet. Bendruomenės Laik. Organizacinis Komitetas suskirstė visą JAV teritoriją, kur yra lietuvių, į apygardas. Bostono apygardai priklauso visos penkios Nauj. Anglijos valstybės, išskyrus Connecticut. Apygardai vadovaus Bostone sudarytas laik. organizacinis komitetas su adv. J. Grigaliu prysaky.

Pakėlė mokesčius, sumažino pašalpa. SLA šv. Kazimiero draugija, savo susirinkime balandžio 28 d. nutarė priimti savo valdybos rekomendaciją — pakeisti konstituciją sumažinant sergantiems nariams pašalpa. Vietoje \$8.00 savaitėje.

Atvykus rašytojas A. Vaičiulaitis. Kitam rašytojų klubo susirinkimui svečių yra pakviestas žinomas rašytojas A. Vaičiulaitis, vyr. "Aidų" redaktorius.

Ateitininkų sendraugių susirinkimas

įvyko gegužės 2 d. Apsvarstyti aktualūs klausimai. Surinkta aukų Putnam seselių koplyčiai.

Lietuviškos knygos

dabar parduodamos So. Bostone sekmadieniais salėje po bažnyčia po 10 val. pamaldų. "Ryto" įstaigoje, pp. Ivaškų baldų krautuvėje ir pp. Minkų gėlių krautuvėje.

Bendras ALB ir ALT posėdis

įvyko gegužės 5 d. Amer. Liet. Bendr. Komitetas su Amer. Liet. Tarybos skyriumi labai draugiškoje bendradarbiavimo nuotaikoje smulkiai aptarė rengiamo masinio susirinkimo programą ir visais klausimais priėjo darnaus sutarimo. Lietuviška šeima Geg. 4 d. susituoė M. Sinkevičiūtė su J. Kislausk.